

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2016. godinu**

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902; Fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: info@komvp.gov.ba; Web: www.komvp.gov.ba

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
1.1	Osnivanje, pravni položaj, nadležnosti, ovlaštenja i organizacija Komisije.....	3
1.1.1.	Osnivanje i pravni položaj Komisije.....	3
1.1.2.	Nadležnost Komisije.....	3
1.1.3.	Ovlaštenja Komisije.....	3
1.1.4.	Imenovanje članova i sastav Komisije.....	4
1.1.5.	Organizacijska struktura.....	4
1.1.6.	Finansiranje.....	4
2.	RAD KOMISIJE U 2016. GODINI.....	5
2.1	Sjednice Komisije.....	5
2.2	Registri i evidencije Komisije.....	5
2.2.1	Izveštavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira.....	6
2.2.2	Emisije vrijednosnih papira, emitenti i promjene pravnog oblika organizovanja.....	6
2.2.3	Registar emitenata.....	7
2.2.4	Smanjenje kapitala.....	7
2.2.5	Smanjenje kapitala po svim osnovima.....	8
2.2.6	Pripajanje društava.....	8
2.2.7	Promjena oblika i upis kapitala u registar emitenta.....	8
2.2.8	Upis u registar emitenata.....	9
2.2.9	Povećanje osnovnog kapitala.....	9
2.2.10	Promjena podataka u registru emitenata –upis promjena člana/ova nadzornog odbora.....	10
2.2.11	Upis vlastitih dionica.....	10
2.3	Preuzimanje dioničkih društava.....	11
2.4	Nadzor učesnika na tržištu kapitala.....	15
2.5	Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije.....	18
2.6	Normativna aktivnost Komisije.....	23
2.7	Sudski postupci.....	25
2.8	Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika.....	25
3.	TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI TRŽIŠTA U 2016. GODINI.....	27
3.1	Normativno-pravni okvir za funkcionisanje tržišta.....	27
3.2	Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira (SASE).....	29
3.3	Poslovanje, djelatnost i evidencije Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH.....	33
3.4	Stanje i poslovanje društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova.....	34
3.4.1	Podaci o poslovanju DUF-ova u 2016. godini.....	34
3.4.2	Poslovanje investicijskih fondova u 2016. godini.....	38

1. UVOD

Saglasno članu 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu, uz finansijski plan za narednu godinu.

1.1 Osnivanje, pravni položaj, nadležnosti, ovlaštenja i organizacija Komisije

1.1.1. Osnivanje i pravni položaj Komisije

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98, 36/99, 33/04 i 92/13), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, sa svojstvom pravnog lica, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo za regulaciju i nadzor tržišta vrijednosnih papira, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina.

1.1.2. Nadležnost Komisije

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava.

Shodno navedenim zakonima, osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu kapitala: Registrom vrijednosnih papira, Sarajevskoj berzi-burzi, brokerskim kućama, brokerima/dilerima, investicijskim savjetnicima, društvima za upravljanje fondovima i fondovima, bankama ovlaštenim za obavljanje poslova depozitara i skrbnicima na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira, registra fondova, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje tendera za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima, praćenje obaveze objavljivanja izvještaja o finansijskom poslovanju dioničkih društava, zaštitu prava dioničara i dr.

1.1.3. Ovlaštenja Komisije

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovníkom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Komisija je također nadležna je za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava, podnošenje izvještaja o počinjenom krivičnom djelu ili krivičnih prijava.

1.1.4. Imenovanje članova i sastav Komisije

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina. Prema navedenom Zakonu imenovanje članova Komisije vrši Predsjednik uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH, a njihovu odluku potvrđuje Parlament Federacije BiH. Trenutno, zbog odlaska jednog člana u penziju i prelaska jednog člana na drugo zaposlenje, Komisija ima zakonom utvrđen kvorum od predsjednika i dva člana.

U novembru 2013. godine na prijedlog Vlade Federacije BiH, Parlament Federacije BiH usvojio je Autentično tumačenje člana 5. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, čime je omogućen kontinuitet odlučivanja Komisije do konačnog imenovanja novih članova. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta Zakona i primjenjuje se od stupanja na snagu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire.

1.1.5. Organizacijska struktura

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta tako da se organizacijska struktura sastoji od sljedećih sektora: Sektora za praćenje emisije vrijednosnih papira, Sektora za regulaciju tržišta kapitala, Sektora za investicijske fondove i Sektora za nadzor, te Sekretarijata Komisije. Iako su prema unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji planirana 32 uposlenika, u Komisiji je zaposleno 16 uposlenika i tri člana Komisije, odnosno ukupno 19 uposlenih, od toga 17 sa visokom stručnom spremom i dva sa srednjom stručnom spremom.

1.1.6. Finansiranje

U skladu sa članom 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija svake godine podnosi Parlamentu Federacije BiH na potvrdu godišnji finansijski plan, zajedno sa godišnjim izvještajem o radu za prethodnu godinu.

U skladu sa Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira iz sljedećih izvora: naknade i takse ostvarene iz djelatnosti Komisije i donacije stranih vladinih i nevladinih organizacija, izuzev onih koje bi mogle dovesti u pitanje nezavisnost Komisije.

Komisija je u 2016. godini radila na principu samofinansiranja, odnosno finansirala se isključivo prihodima od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije što je prema međunarodnim principima za regulatore tržišta kapitala važan uslov za nezavisno i kompetentno funkcionisanje regulatora tržišta kapitala. Ovakav način finansiranja, bez finansiranja iz sredstava budžeta, planiran je i u 2017. godini.

Na bazi realne procjene obima poslova i zadataka koji proizilaze iz zakona i dostignutog nivoa razvoja tržišta kapitala, ukupni prihodi u 2017. godini se planiraju na istom nivou kao što je bilo predviđeno planom za 2016. godinu. Ukupan prihod u 2017. godini je predviđen u iznosu od 1.772.806 KM, što predstavlja smanjenje prihoda u odnosu na ostvareno u 2016. godini zbog toga što su u 2016. godini ostvareni određeni prihodi koji su rezultat nekoliko jednokratnih aktivnosti koje su generirale rast prihoda u prethodnoj godini, međutim iste se ne očekuju u 2017. godini u istom obimu te se ne mogu uključiti u plan prihoda.

U strukturi ukupnog prihoda najveći dio prihoda se planira i dalje ostvariti od nadzora nad radom društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova, Registra vrijednosnih papira,

Sarajevske berze, profesionalnih posrednika, te po osnovu nadzora nad provođenjem korporativnih radnji u dioničkim društvima.

Ukupni izdaci za 2017. godinu planirani su u iznosu 1.772.806 KM. Uslijed očekivanog povećanja obima aktivnosti predviđeno je povećanje rashoda u odnosu na ostvareno u 2016. godinu. Obzirom da Zakon o Komisiji za vrijednosne papire propisuje reizbor članova Komisije, koji se očekuje u 2017. g., planirani su i izdaci za ove namjene kako je propisano. Rashodi za ovu namjenu su bili planirani i u 2016. godini, ali kako izbor nije izvršen ovi rashodi su preneseni u plan za ovu godinu.

Na povećanje rashoda također utiče rezervisanje koje iznosi 54.068,00 KM za rashode koji se odnose na nabavku nedostajuće kancelarijske i komunikacijske i informatičke opreme i softvera.

2. RAD KOMISIJE U 2016. GODINI

2.1 Sjednice Komisije

Komisija za vrijednosne papire, u periodu od 2004. do 2016. godine održala je ukupno 508 sjednica. Samo u 2016. godini održane su 44 sjednice, na kojima je razmatrano 940 tačaka dnevnog reda ili prosječno 23 tačke po jednoj sjednici. Na dnevnim redovima sjednica Komisije najveći broj pitanja odnosi se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku, razmatranje izvještaja, informacija i analiza stanja na tržištu kapitala, razmatranje prijedloga mjera za poboljšanje stanja ili sankcionisanje pravnih i fizičkih lica kao ovlaštenih učesnika na tržištu kapitala. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na web stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije BiH i ombudsmen/ombudsman o postupanju po ovom Zakonu. U prošloj godini riješeno je u zakonskom roku svih 18 zahtjeva pravnih i fizičkih lica za pristup informacijama kojima raspolaže Komisija. U svrhu transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internetskim stranicama Komisije, Registra i Sarajevske berze.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti Komisija je u 2016. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 416 zahtjeva, od toga je riješeno 408 ili 98%, te je postignut visok procenat riješenih predmeta. Rješavanje zahtjeva u upravnom postupku iz nadležnosti Komisije u najvećoj mjeri odnosi se na predmete upisa promjena osnovnog kapitala ili nadzornog odbora emitenata (dioničkih društava) u Registru emitenata (236), izdavanje dozvola pravnim i fizičkim licima za brokerske poslove, saglasnosti na opšte akte Sarajevske berze, Registra vrijednosnih papira i drugih ovlaštenih učesnika i postupke preuzimanja dioničkih društava (109), rješavanje zahtjeva društava za upravljanje i investicijskih fondova (71). Redovno su na sjednicama razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, te druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

2.2 Registri i evidencije Komisije

U Komisiji se vode posebni registri i to: registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira, te registar fondova u koji se upisuju društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi. Registar emitenata i registar

fondova i sve promjene u njima vode se u elektronskom obliku u skladu sa Pravilnikom o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira, odnosno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra fondova. Pored toga, vodi se registar izdatih dozvola pravnim licima koja imaju dozvole za obavljanje poslova posredovanja na tržištu vrijednosnih papira - brokerske kuće, poslova depozitara i skrbnika i poslova agenta emisije. Registar dozvola za fizička lica sadrži dozvole izdate brokerima/dilerima i investicijskim savjetnicima.

2.2.1 Izvještavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira

Za dioničare i investitore koji učestvuju u upravljanju u dioničkim društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procijene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne. Istovremeno, transparentnost u objavljivanju finansijskih izvještaja i informacija bitnih za poslovanje društava preduslov je za dobro korporativno upravljanje. Pravovremeno i potpuno objavljivanje informacija obezbjeđuje pristup informacijama svim zainteresovanim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu vrijednosnih papira, sredinom prošle godine donesen je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o objavljivanju izvještaja emitenata, kojim je propisano da otvorena društva čijim se dionicama trguje na berzi godišnje i polugodišnje izvještaje o poslovanju objavljuju na internetskoj stranici berze, a Komisiji su dužni dostaviti potvrdu o tome. Ostala dionička društva mogu objavljivati izvještaje na internetskoj stranici berze ili u dnevnim novinama.

Izvještaji za 2015. godinu dostavljeni su na propisanim obrascima u elektronskoj formi i objavljeni na internetskoj stranici Komisije za ovlaštene učesnike, banke, brokerske kuće i DUF- ove i fondove.

Pravilnik propisuje i obavezu dostavljanja kvartalnih izvještaja društava koja su uvrštena na kotaciju na Sarajevskoj berzi. Novi obrasci za elektronsko izvještavanje usklađeni su sa računovodstvenim standardima i objavljeni na internetskoj stranici Komisije. Na osnovu informacija o postupanju emitenata u vezi izvršavanja obaveze izvještavanja i objavljivanja informacija o poslovanju dioničkih društava vidljiv je pomak iz godine u godinu, mada još uvijek ima potrebe za preduzimanje mjera i aktivnosti prema jednom broju dioničkih društava koja ne izvršavaju svoje obaveze. Komisija će kroz mjere iz njene nadležnosti nastojati unaprijediti primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja na našem tržištu.

2.2.2 Emisije vrijednosnih papira, emitenti i promjene pravnog oblika organizovanja

U Komisiji se vodi poseban registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira.

U izvještajnom periodu obavljani su poslovi registracije i promjena u registru emitenata koji se odnose na članove uprave, po osnovu prijave/obavještenja od strane 96 emitenata.

2.2.3 Registar emitenata

U registar emitenata kod Komisije, do kraja 2016. godine upisano je 608 emitenata i to 567 privrednih društava, 38 banaka i osiguravajućih društava, jedan kanton i tri općine. Pored toga, u posebnom registru u okviru registra emitenata Komisije vodi se i 11 zatvorenih investicijskih fondova.

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	567	93,26	8.986.795.941,04	86,03
Banke i osiguravajuća društva	37	6,09	1.459.070.526,10	13,97
Kantoni i općine	4	0,66	0,00	0,00
Ukupno	608	100,00	10.445.866.467,14	100,00

Tabela 1. Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom

2.2.4 Smanjenje kapitala

U izvještajnom periodu emitenti su u 10 navrata podnosili zahtjeve za odobrenje smanjenja osnovnog kapitala od čega je 9 zahtjeva pozitivno riješeno, a jedan je odbijen. Od 10 zahtjeva za smanjenje osnovnog kapitala, jedan se odnosi na smanjenje osnovnog kapitala radi povlačenja vlastitih dionica, a 9 zahtjeva je podneseno radi pokrića gubitka. Odobreno je smanjenje osnovnog kapitala po zahtjevima koje su podnijeli emitenti kako slijedi:

1. Dioničko društvo "TUZLA-REMONT" Tuzla (1.458.837,00 KM)
2. Željezara „ILIJAŠ“ d.d. Ilijaš (12.507.262,04 KM i 18.589.061,40 KM)
3. „SANITEKS“ dioničko društvo Velika Kladuša – odbijen zahtjev
4. „BOSNA REOSIGURANJE“ dioničko društvo Sarajevo (238.000,00 KM)
5. „BAGS ENERGOTEHNIKA“ Dioničko društvo, Vogošća, Sarajevo (12.159.895,52 KM)
6. Dioničko društvo Tvornica namještaja "NAMJEŠTAJ" Gradačac (1.880.862,86 KM)
7. „PRETIS“ d.d. Vogošća (29.986.780,20 KM)
8. Javno komunalno preduzeće „KOMUNALNO“ d.d. Živinice (530.740,00 KM)
9. "OKO" Grafičko-izdavačka kuća d.d. Sarajevo-Ilidža (2.526.748,50 KM)

Po osnovu pripajanja društva „IKT“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za inženjering, konsalting i trgovinu Sarajevo emitentu UNIS-UDRUŽENA METALNA INDUSTRIJA d.d. Sarajevo izvršeno je smanjenje osnovnog kapitala ishodnog društva za iznos od 16.845.550,00 KM.

Privredna društva (d.d.)	96.485.737,52 KM
Banke i osiguravajuća društva	238.000,00 KM
Ukupno	96.723.737,52 KM

Tabela 2. Smanjenje osnovnog kapitala

2.2.4.1 Brisanje iz registra emitenata

Komisija je po službenoj dužnosti ili po prijavi društava izvršila brisanje 12 emitenata iz Registra, te je po tom osnovu smanjen iznos upisanog kapitala u registru emitenata za ukupno 74.329.519,90 KM. Pripajanjem emitenta PBS banka d.d. Sarajevo emitentu BOR banka d.d. Sarajevo brisan je kapital PBS banke d.d. Sarajevo u iznosu od 16.879.700,00 KM, a pripajanjem emitenta Moja

banka d.d. Sarajevo Investiciono komercijalnoj banci d.d. Zenica brisan je kapital Moje banke d.d. Sarajevo u iznosu od 29.889.900,00 KM. Navedena brisanja rezultirala su brisanjem osnovnog kapitala privrednih društava u iznosu od 27.559.919,90 KM i brisanjem osnovnog kapitala banaka u iznosu od 46.769.600,00 KM, što ukupno iznosi 74.329.519,90 KM.

1. "AUTOCENTAR" dioničko društvo za promet roba na veliko i malo, promet vozila, servisiranje i remont vozila, uvoz Tuzla (3.534.400,00 KM)
2. UNIS PSC Prodajno servisni centar, dioničko društvo Vogošća (6.660.400,00 KM)
3. Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (150.900,00 KM)
4. Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Mostar (115.000,00 KM)
5. "AUTO SERVIS IGMAN" Dioničko društvo Sarajevo (208.100,00 KM)
6. ZATVORENO DD ZA PROIZVODNJU KOŽE, Bugojno (4.970.238,00 KM)
7. „MOJA BANKA“ DD SARAJEVO (29.889.900,00 KM)
8. Drvena industrija "JANJ - Holding" dioničko društvo Donji Vakuf (2.453.400,00 KM)
9. TVORNICI KONFEKCIJE "BORAC" DD ZENICA (2.872.368,00 KM)
10. „HIGIJENA“ Dioničko društvo za promet i usluge Sarajevo (728.541,30 KM)
11. „Privredna banka Sarajevo“ d.d. Sarajevo (16.879.700,00 KM)
12. Gs Tvornica mašina Travnika d.d. Travnik (5.866.572,60 KM)

2.2.5 Smanjenje kapitala po svim osnovima

Po gore navedenim osnovima, u 2016. godini u registru emitenata kod Komisije izvršeno je smanjenje osnovnog kapitala u ukupnom iznosu od 171.053.257,42 KM.

Privredna društva (d.d.)	124.045.657,42 KM
Banke i osiguravajuća društva	47.007.600,00 KM
Ukupno	171.053.257,42 KM

Tabela 3. Smanjenje kapitala po svim osnovama

2.2.6 Pripajanje društava

BOR banci d.d. Sarajevo pripojena je PBS banka d.d. Sarajevo i pripajanjem je izvršeno povećanje osnovnog kapitala ishodne banke u iznosu od 5.675.120,00 KM. Emitentu UNIS-UDRUŽENA METALNA INDUSTRIJA d.d. Sarajevo je pripojeno društvo „IKT“ d.o.o. za inženjering, konsalting i trgovinu Sarajevo, što je rezultiralo smanjenjem osnovnog kapitala ishodnog društva za iznos od 16.845.550,00 KM. Emitentu Agram dioničko društvo pripojeno Društvo za unutrašnji i međunarodni prevoz, tehnički pregled i servis vozila „Transport“ d.o.o. Gračanica što je rezultiralo povećanjem osnovnog kapitala ishodnog društva za iznos od 780.311,00 KM. Investiciono komercijalnoj banci d.d. Zenica pripojena je Moja banka d.d. Sarajevo što je rezultiralo povećanjem osnovnog kapitala ishodnog društva za iznos od 19.479.400,00 KM.

2.2.7 Promjena oblika i upis kapitala u registar emitenta

U 2016. godini u Komisiji je zaprimljeno sedam zahtjeva za promjenu oblika. Tri zahtjeva su pozitivno riješena, jedan je odbijen a tri su okončana zaključkom o obustavi postupka:

1. D.D. za proizvodnju kože Bugojno
2. Promet mehanika d.d. Orašje – zaključak o obustavi postupka
3. Angropreduzeće d.d. Cazin – odbija se

4. GS Tvornica mašina Travnik d.d.
5. Namještaj d.d. Gradačac – zaključak o obustavi postupka
6. Promet mehanika d.d. Orašje – zaključak o obustavi postupka
7. Namještaj d.d. Gradačac

2.2.8 Upis u registar emitenata

U 2016. godini u registar emitenata kod Komisije je upisan Kanton Sarajevo prilikom odobrenja emisije obveznica putem SASE. Predmetna emisija nije uspješno okončana. Pored navedenog upisa, u 2016. godini je izvršen upis novog emitenta Central osiguranje d.d. sa osnovnim kapitalom prilikom upisa u iznosu od 2.000.000,00 KM.

2.2.9 Povećanje osnovnog kapitala

U 2016. godini zaprimljeno je 12 zahtjeva za povećanje osnovnog kapitala po različitim osnovima, od čega je 11 zahtjeva pozitivno riješeno, a jedan zahtjev je odbijen.

Pet povećanja osnovnog kapitala je izvršeno po osnovu prethodno odobrene emisije dionica putem zatvorene prodaje. U ovom periodu odobrena je i jedna emisija dionica javnom ponudom („SARAJEVSKA PIVARA“ d.d. Sarajevo), koja je također uspješno okončana. Povećanja osnovnog kapitala po osnovu prethodno odobrene emisije su izvršena emitentima kako slijedi.

	Zatvorena emisija (KM)	Javna emisija (KM)
Privredna društva (d.d.)	3.977.100,00	11.705.919,00
Banke i osiguravajuća društva	73.986.979,60	0,00
Ukupno	77.964.079,60	11.705.919,00

Tabela 4. Povećanja osnovnog kapitala po osnovu prethodno odobrene emisije

U 2016. godini zaprimljena su i tri zahtjeva za odobrenje povećanja kapitala iz vlastitih sredstava i to emitentima kako slijedi.

	Privredna društva (KM)	Banke i osiguravajuća društva (KM)
Povećanje iz vlastitih sredstava	42.764.837,62	15.294.448,00
Ukupno iz vlastitih sredstava	58.059.285,62	

Tabela 5. Povećanja kapitala iz vlastitih sredstava

Pored navedenog, u ovom periodu izvršena je jedna emisija radi zamjene konvertibilnih obveznica u dionice, te je tom prilikom emitovano 1.000.000,00 KM osnovnog kapitala. U 2016. godini je izvršena i jedna emisija dionica u iznosu od 1.064.856,30 KM u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i to emitentu DIONIČKO DRUŠTVO RUDNIK SOLI „TUZLA“ TUZLA. Odobrenim pripajanjima izvršeno je povećanje osnovnog kapitala u registru emitenata u ukupnom iznosi od 25.934.831,00 KM.

Po osnovu emisije novih dionica ili povećanja nominalne vrijednosti dionice, konverzije obveznica, po osnovu pripajanja ili upisa u registar emitenata, u 2016. godini ukupno povećanje kapitala u registru emitenata kod Komisije iznosi 175.728.971,52 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je ukupno povećanje kapitala iznosilo 89.143.023,56 KM, zabilježen je pozitivan trend, odnosno u 2016. godini je emitovano 86.585.947,96 KM više kapitala nego u 2015. godini.

	Privredna društva (KM)	Banke i osiguravajuća društva (KM)
Povećanje osnovnog kapitala	61.293.023,92	114.435.947,60
Ukupno povećanje:		175.728.971,52

Tabela 6. Pregled povećanja po sektorima

Pregled povećanja kapitala po društvima:

1. Dioničko društvo za osiguranje „VGT“ Visoko (1.986.970,00 KM)
2. „SARAJEVSKA PIVARA“ d.d. Sarajevo (16.847.216,00 KM)
3. DIONIČKO DRUŠTVO RUDNIK SOLI „TUZLA“ TUZLA (1.064.856,30 KM)
4. RUDNICI MRKOG UGLJA „BANOVIĆI“ DD BANOVIĆI – zahtjev odbijen
5. Bosna Bank International d.d. Sarajevo (30.000.009,60 KM)
6. Privredno društvo „Igman“ d.d. Konjic (25.917.621,62 KM)
7. „SARAJEVSKA PIVARA“ d.d. Sarajevo (11.705.919,00 KM)
8. ZiraatBank BH d.d. (40.000.000,00 KM)
9. Triglav Osiguranje dioničarsko društvo (15.294.448,00)
10. „Marketi“ d.d. Sarajevo (3.977.100,00 KM)
11. ELEKTRO GRUPA d.d. Gornji Vakuf-Uskoplje (1.000.000,00 KM)
12. Central osiguranje d.d. – UPIS (2.000.000,00 KM)
13. BOR banka d.d. Sarajevo (5.675.120,00 KM)
14. Agram dioničko društvo pripojeno (780.311,00 KM)
15. Investiciono komercijalna banka d.d. Zenica (19.479.400,00 KM)

U 2016. godini je odobrena samo jedna emisija obveznica i to emisija Kantona Sarajevo, koja nije uspjela.

U 2016. godini izvršena je konverzija prioriternih kumulativnih dionica u redovne (obične) dionice za emitenta BOR BANKA D.D. SARAJEVO. U primjeni odredbe člana 125. Zakona o privrednim društvima, prema kojoj minimalna nominalna vrijednost dionice iznosi 1,00 KM, u 2016. godini nije bilo postupaka spajanja dionica, radi stvaranja preduslova za smanjenje kapitala.

Obustava postupka je bilo u predmetima:

1. „SARAJEVSKA PIVARA“ d.d. Sarajevo u predmetu povećanja kapitala iz vlastitih sredstava
2. Promet mehanika d.d. Orašje u predmetu promjene oblika
3. Namještaj d.d. Gradačac u predmetu promjene oblika
4. D.d. "Izgradnja-Inženjering" Zenica u predmetu upisa članova nadzornog odbora
5. Unis d.d. Sarajevo u predmetu upis članova nadzornog odbora.

2.2.10 Promjena podataka u registru emitenata –upis promjena člana/ova nadzornog odbora

Po zahtjevima emitenata riješeno je 158 zahtjeva za promjenu članova nadzornog odbora u registru emitenata, od kojih je u 14 slučajeva zahtjev odbijen.

2.2.11 Upis vlastitih dionica

U 2016. godini je podneseno 12 zahtjeva za upis i brisanje vlastitih dionica i svih 12 zahtjeva je odobreno.

Od ostalih poslova navodi se rješavanje zahtjeva i davanje odgovora na upite, te davanje naloga za otklanjanje nedostataka. Upućeno je 87 naloga za otklanjanje nedostataka i dato 45 odgovora na upite ili mišljenja o primjeni propisa. Pored toga obavljani su i sljedeći poslovi:

1. Izdavanje izvoda iz registra emitenata ("HEPOK" d.d. Mostar, Bosnalijek d.d., "OPEN BROADCAST NETWORK" Dioničko društvo Sarajevo, FEROELEKTRO d.d. SARAJEVO, "DIPOS-ILIOS" d.d. Sarajevo, UniCredit bank d.d., Croatia remont d.d. Čapljina)
2. Prisustvo na sastancima DEI u cilju pripreme odgovora na upitnik EU
3. Aktivnosti na pripremi odgovora na upitnik EU
4. Koordinacija cijelog toka aktivnosti na pripremi odgovora na upitnik EU.

2.3 Preuzimanje dioničkih društava

Zakon o preuzimanju dioničkih društava ("Sl. novine Federacije BiH", br. 77/15) koji je stupio na snagu u drugoj polovini 2015. godine primjenjivao se u 2016. godini. Tim Zakonom je uveden novi institut prava prijenosa dionica manjinskih dioničara i prava prodaje dionica manjinskih dioničara, saglasno Direktivi 004/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope od 21. aprila 2004. godine o ponudama za preuzimanje. Primjena ovoga instituta-prava prijenosa dionica manjinskih dioničara (eng. *squeeze out*) je dovela do objavljivanja ponuda od strane lica koja od ranije drže većinski paket u društvu i kontrolišu društvo, a koja ne podliježu obavezi preuzimanja odnosno objavljivanja ponude.

Radi se o već preuzetim društvima i namjeri većinskog dioničara za istiskivanjem preostalih dioničara. Naime, dionicama takvih društava se uglavnom ne trguje ili se malo trguje i ne može se govoriti o nekoj tržišnoj cijeni. Dakle, većinski vlasnik ciljano bira vrijeme iskazivanja namjere, a time i određivanja cijene, nastojeći ponuditi nisku cijenu.

U 2016. godini je odobrena 21 ponuda za preuzimanje dioničkih društava. Tome treba dodati dvije ponude koje su odobrene u decembru 2015. godine i to: društvo Vinarija Čitluk d.d. Čitluk kojeg je preuzimalo društvo Hercegovinavino d.o.o. Mostar i društvo Globus-konfekcija d.d. Kiseljak. Ponude su okončane u januaru 2016. godine.

Društvo	Ponuđač	Lica u zajedničkom djelovanju i iznos v.p. prije ponude -%	Prije preuzimanja%	Poslije preuzimanja%
Vinarija Čitluk d.d. Čitluk	Hercegovinavino d.o.o. Mostar 15,5970%	Čule Veseli 28,1974%, Željko Nakić 10,4280%	54,2224	62,5031
Globus-konfekcija d.d. Kiseljak	Robert Puljić, Breza, 25,5134%	Michaela Puljić, Breza 26,5714%	52,0848	67,7509
DUF ŠI-BAR Invest d.d. Sarajevo	FDS d.d. Sarajevo		54,3495	92,5178
Herbos Invest Mostar	Vrijednosnice Osijek d.o.o. Osijek		87,8307	93,1217
Famos d.d. Sarajevo	Lemeš Salih, Ilidža		41,1301	65,8400
Unis d.d. Sarajevo	FDS d.d. Sarajevo		47,8682	48,1477
Unis d.d. Sarajevo	IKT d.o.o. Sarajevo		93,9953	94,5158
Ziko d.d. Zavidovići	Mujanović Ibrahim, Zavidovići 33,1035%	Mujanović Ferid 33,1035%, Mujanović Ismet 33,0939%	99,3009	99,3009
VGT osiguranje d.d. Visoko	Halim Zukić, Visoko 33,4500%	Lica u zajedničkom djelovanju (veći broj lica):	97,2478	97,9772

		63,7978%		
Rudarski institut d.d.Tuzla	Eldar Pirić, Tuzla 17,9787%	Lejla Pirić 0,4707%, Amira Okanović 12,8150%, Hasan Okanović 6,1740%, ukupno 19,4597%	37,4384	43,2612
Duhan Gradačac d.d. Gradačac	Omeragić Fedžad, Gradačac 34,9712%	Omeragić Behrudin, Gradačac 34,9712 %	69,9424	81,5667
Evropa d.d. Sarajevo	Rasim Bajrović, Sarajevo		98,1140	98,3184
UTP Čvrstica d.d. Jablanica	D.O.O. Voće promet export-import Jablanica		89,7923	89.7923
SOKO Zrakoplovstvo d.d. Mostar	Promark d.o.o. Mostar		37,3314	43,4172
Energopetrol d.d. Sarajevo	INA d.d. Zagreb		67,00	67,0012
Olimp dd Gračanica	Hazim Hasinović, Gračanica		29,1781	61,2180
Unis lasta dd Sarajevo u likvidaciji	Roglić Branko, Hrvatska		98,1140	98,2204
Autoprevoz-bus d.d. Mostar	Sejari Holding GmbH, Odelzhasen, Deutschland		93,7704	97,6283
HEPOK d.d. Mostar	Zeraa Agriculture Investment doo Sarajevo		94,8066	95,4295
Sarajevostan d.d. Sarajevo	Triglav osiguranje d.d. Sarajevo		92,9779	93,0242
FDS d.d. Sarajevo	CID Adriatic Investments GmbH, Beč		39,9058	78,7154
Bugojnopromet d.d. Bugojno	Farex d.o.o. Tešanj		38,7327	38,7327
Tuzla remont d.d. Tuzla	BINGO“ d.o.o. Tuzla		69,33838	69,7112

Tabela 7. Pregled postupaka preuzimanja sa podacima o licima u zajedničkom djelovanju u 2016. godini

U 2016. godini je, u odnosu na 2015. godinu, broj preuzimanja veći za tri. Vrijednost isplaćenih novčanih sredstava za kupljene dionice, količina dionica i broj prijenosa su također u porastu u odnosu na prethodnu godinu.

Društvo koje je preuzimano			Rezultati preuzimanja			
Naziv društva	Osnovni kapital /KM	Nom vrij. dionice	Cijena KM	Br. prijenosa	Kol.	Vrijednost KM
Vinarija d.d. Čitluk	6.126.800,00	100,00	16,05	2	5.073	81.421,65
Globus-Konfekcija Kiseljak	1.028.400,00	10,00	2,00	58	16.111	32.222,00
DUF ŠI-BAR d.d. Sarajevo	2.210.004,00	171,00	120,00	15	4.933	591.960,00
Herbos Invest Mostar	1.058.400,00	560,00	200,00	1	1.760	20.000,00
Famos d.d. Sarajevo	10.807.836,00	19,50	3,00	17	136.998	410.994,00
Unis d.d. Sarajevo -I (FDS)	44.342.565,50	10,70	3,19	9	11.585	36.956,15
Unis d.d. Sarajevo-II (IKT)	44.342.565,50	10,70	5,25	11	21.568	113.232,00

Ziko d.d. Zavidovići	7.550.359,80	17,70	18,45	0	0	0
VGT osiguranje d.d. Visoko	7.095.270,00	230,00	230,00	3	225	51.750,00
Rudarski institut d.d. Tuzla	2.761.600,00	100,00	15,00	21	1.608	24.120,00
Duhan Gradačac dd Gradačac	3.767.100,00	100,00	25,00	14	4.379	109.745,00
Evropa d.d. Sarajevo	25.499.859,00	77,00	26,78	11	250	6.695,00
UTP Čvrstica d.d. Jablanica	6.332.479,60	78,20	3,00	0	0	0
SOKO Zrakoplovstvo d.d. Mostar	33.677.483,00	13,40	0,10	4	152.950	1595,00
Energopetrol d.d. Sarajevo	68.661.525,00	12,50	2,30	1	63	144,90
Olimp dd Gračanica	2.024.874,00	60,30	2,00	63	10.759	21.518,00
Unis lasta d.d. Sarajevo, u likvid.	4.510.000,00	20,00	6,10	25	240	1.464,00
Autoprevoz-bus d.d. Mostar	6.461.007,00	19,00	5,00	13	13.119	65.595,00
HEPOK d.d. Mostar	25.690.186,80	10,80	2,60	36	14.817	14.817 ili
Sarajevostan d.d. Sarajevo	6.040.900,00	100,00	95,00	3	28	2.660,00
FDS d.d. Sarajevo	128.171.200,00	100,00	83,50	838	497.427	41.535.154,50
Bugojnopromet d.d. Bugojno	2.816.329,60	11,80	1,70	0	0	0
Tuzla remont d.d. Tuzla	4.960.047,50	8,50	1,10	2	1.910	2.101
Ukupno				1.147	895.803	43.109.328,20

Tabela 8. Pregled rezultata preuzimanih društava u 2016. godini

Vrijednost kupljenih dionica u prethodnoj godini čini 34,80% iznosa u 2016. godini dok količina kupljenih dionica na ponudama u 2015. godini čini 55,53% količine kupljene u 2016. godini. Broj prijenosa u 2015 godini čini 30,51% broja prenesenih dionica u 2016. godini.

Kod preuzimanja Fabrike duhana dd Sarajevo vrijednost koja je isplaćena dioničarima iznosi 41.535.154,50KM što čini 96,35% ukupno isplaćenog iznosa dioničarima po svim ponudama za preuzimanje u toj godini, dok udio u količini dionica iznosi 55,80% ukupnog iznosa količine prenesenih dionica i broj prijenosa 73,06% ukupnog broja izvršenih prijenosa u 2016. godini.

Namjeru korištenja prava prijenosa dionica manjinskih dioničara po osnovu člana 45. Zakona o preuzimanju dioničkih društava su u ponudi koju su objavili iskazali preuzimači sljedećih društava: Herbos Invest d.d. Mostar, Ziko d.d. Zavidovići, VGT osiguranje d.d. Visoko, Duhan d.d. Gradačac, SOKO Zrakoplovstvo d.d. Mostar, Evropa d.d. Sarajevo, Olimp d.d. Gračanica, Unis lasta d.d. Sarajevo u likvidaciji, Autoprevoz bus d.d. Mostar, Sarajevostan d.d. Sarajevo, Fabrika duhana d.d. Sarajevo, Bugojnopromet d.d. Bugojno i Tuzla remont d.d. Tuzla.

Pravo prijenosa dionica manjinskih dioničara, podnošenjem zahtjeva Registru vrijednosnih papira, koristili su preuzimači sljedećih društava: Evropa d.d. Sarajevo, Unis lasta dd Sarajevo u likvidaciji i Autoprevoz-bus d.d. Mostar. Za sve njih je karakteristično da su dobrovoljno vršili preuzimanje s ciljem istiskivanja preostalih dioničara u društvu. Njihovi iznosi prije objavljivanja

ponude su bili približni pragu od 95% (propisan prag iznad kojeg se može koristiti pravo prijenosa dionica manjinskih dioničara). Broj dioničara prilikom odobravanja ponude kod društva Europa d.d. Sarajevo je iznosio 306, kod Unis lasta d.d. Sarajevo u likvidaciji 475 i kod Autoprevoz-bus d.d. Mostar, 38 dioničara. Broj istisnutih dioničara za društvo Evropa d.d. Sarajevo i Unis lasta d.d. Sarajevo (kada se oduzmu prijenosi po ponudama) iznosi 745 dioničara.

Preuzimači društva Ziko d.d. Zavidovići i društva VGT osiguranje d.d. Visoko nisu podnijeli zahtjeve u propisanom roku od tri mjeseca od dana zadnjeg dana roka ponude.

Preuzimanje Fabrike duhana Sarajevo dd Sarajevo je izvršila firma CID Adriatic Investments investicijsko društvo koje je osnovano u Beču u svrhu investicija u Centralnoj i Istočnoj Evropi i državama Jugoistočne Evrope. CID Adriatic Investments GmbH, Beč je dana 15.09.2016. godine, putem vanredne aukcije na berzi, od Vlade Federacije BiH kupilo paket dionica od 511.478 dionica, po cijeni od 83,50KM i vrijednosti od 42.708.413,00KM, čime je steklo 39,9058% ukupnog broja dionica. U vrijeme kupovine, dionicama društva trgovalo se na SASE po nižoj cijeni koja se kretala oko 60 KM/dionica. Po ponudi je stečeno 38,8096% dionica za koje je plaćen iznos od 41.535.154,50KM.

U 2016. godini nije bilo rješenja o utvrđivanju obaveza, osim što je vezano za utvrđenu obavezu za preuzimanje GP Put d.d. Sarajevo doneseno rješenje kojim je ukinuta zabrana određena rješenjem od 4.12.2015. godine. Naime, Komisija je još u 2015. godini rješenjem naložila društvu Delvania Limited, Limassol, Cyprus provedbu preuzimanja društva GP Put d.d. Sarajevo, ali kako po istom nije postupljeno onda je doneseno rješenje o zabrani trgovanja na teritoriji Federacije BiH.

Godina	Broj tendera	Količina v.p.	Br. prijenosa (prodavac)	Vrijednost/KM
2016.	21	895.803	1.147	43.109.328,20
2015.	18	497.859	350	15.003.179,57
2014.	16	1.731.045	345	14.509.860,00
2013.	10	68.508	20	344.834,64
2012.	7	173.429	136	1.449.085,00
2011.	8	1.000.040	138	7.714.494,82
2010.	10	291.519	203	3.810.225,00
2009.	8	72.151	78	2.737.194,60
2008.	21	415.876	266	7.476.312,83
2007.	27	916.911	2.587	28.269.728,53
2006.	19	507.412	624	53.166.709,57
2005.	15	228.829	211	2.303.704,2
2004.	12	357.233	260	2.179.741,00
2003.	12	2.450.188	1.020	13.019.762,00

Tabela 9. Pregled pokazatelja kod preuzimanja, po godinama: 2003. – 2016. godine

Podaci u prethodnoj tabeli pokazuju uvećanje broja preuzimanja u posljednjih devet godina. Po pitanju vrijednosti isplaćenih dionica po ponudama, od 2016. godine je bolja samo 2006. godina. Broj prijenosa u 2016. godini je manji samo od broja prijenosa u 2007. godini. Po količini prenesenih dionica, 2016. godina je na petom mjestu.

Preko Registra vrijednosnih papira je provedeno preuzimanje društava iz Brčko distrikta BiH: BIMAL d.d. Brčko, od preuzimača Seed Oil Holdings GmbH Seed Oil Holdings GmbH i DD "DUKA & Bosna" Brčko od društva Bingo d.o.o. export import Tuzla.

Na postupak preuzimanja je primijenjena odredba člana 57. stav (1) Zakona o preuzimanju dioničkih društava Federacije („Kad je mjerodavno tijelo drugog entiteta, Brčko Distrikta, odnosno

druge države odobrilo objavu ponude za preuzimanje ciljnog društva čijim dionicama je odobreno trgovanje na uređenom javnom tržištu u Federaciji, ponuda za preuzimanje priznat će se u Federaciji bez dodatnog postupka odobrenja, ako ciljno društvo nema sjedište u Federaciji“). Nakon što je proveden postupak objavljivanja ponude po osnovu upravnog akta Komisije/Povjerenstva Brčko distrikta BiH, i podnošenja zahtjeva Registru za korištenje instituta prava prijenosa manjinskih dioničara od strane preuzimača, izvršen je prijenos dionica manjinskih dioničara na preuzimače.

Povećan broj zahtjeva za preuzimanje dioničkih društava je posljedica novog instituta predviđenog Zakonom o preuzimanju dioničkih društava - prava prijenosa dionica manjinskih dioničara (eng. *squeeze out*). Radi se o društvima koja su ranije preuzeta i koja imaju najviše 5% manjinskih dionica od ukupnog iznosa dionica s pravom glasa. Negativna strana regulisanja ovoga instituta je što pitanje odnosa dioničara i društva nije uređeno Zakonom o privrednim društvima. Kod korištenja prava istiskivanja nema odluke koja bi mogla biti predmet pobijanja, tako da manjinski dioničar nije zaštićen. U okolnostima kada većinski dioničar od ranije drži kontrolni paket, dionice društva nisu interesantne investitorima pa se dionicama tih društava ne trguje na berzi, te stoga ne postoji tržišna cijena koja određuje cijenu u ponudi.

Jedino veće preuzimanje u 2016. godini je preuzimanje društva Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo. Na manjinske dioničare, njih cca 1.000 (koliko ih je ostalo nakon preuzimanja) odnosi se cca 16% dioničkog kapitala društva, imajući u vidu da preuzimač sa drugim dioničarom po iznosu dionica (cca 5% dionica) sa kojim je povezan drži iznos od cca 84 % dioničkog kapitala društva.

Preuzimanje vlasništva u većinskom iznosu od ranijeg većinskog vlasnika obavezuje novog vlasnika na objavljivanje ponude, ali cijenu u ponudi u konačnici određuju učesnici u transakciji.

2.4 Nadzor učesnika na tržištu kapitala

U navedenom periodu u svrhu provođenja nadzora su obavljani sljedeći poslovi:

1. Izvršeni su neposredni vanredni i redovni nadzori sa prijedlozima mjera i postupanja:

- Neposredni vanredni nadzor kod “Aluminij” d.d. Mostar – sazivanje i održavanje skupština Društva u dane 05.01.2016. godine i 29.01.2016. godine – sačinjen zapisnik i dostavljen odgovor podnosiocu predstavke;
- U ovom izvještajnom period usvojen je Izvještaj po provedenom redovnom nadzoru DUF-ova i ZIF-ova, dostavljeni nalozi za postupanje i upozorenja, FOO-u dostavljeno osam zapisnika o obavljenim redovnim nadzorima i jedan zapisnik o obavljenom vanrednom nadzoru, dostavljeno Rješenje i nalozi za otklanjanje nedostataka;
- Neposredni redovni nadzor Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine – predmet redovnog nadzora je bilo: zalaganje vrijednosnih papira; obveznice – način isplate kamate (stara devizna štednja, ratne štete), računi za isplatu i dr.; provjera statusa članova Registra; obustave prometa po korporativnim radnjama; čuvanje podataka o vrijednosnim papirima; način arhiviranja dokumentacije i čuvanja podataka u elektronskom obliku; sudski sporovi, dugovi prema RVP, izvršavanje obaveza i pokrenuti postupci; fond sigurnosti; provjera hronologije sazivanja i održavanja sjednica nadzornog odbora RVP i realizacije zaključaka, poštivanje odredaba Statuta, status uprave i dr. – izdat Zapisnik – dat nalog za postupanje po

- utvrđenim nepravilnostima u poslovanju – Registar je postupio i obavijestio Komisiju o postupanju po datom nalogu;
- Neposredni redovni nadzor tri društava za upravljanje investicijskim fondovima i sedam otvorenih investicijskih fondova sa predmetom nadzora – kontrola finansijskog poslovanja DUF-a i OIF-a (uvid u analitičke bilanse sa stanovišta provjere adekvatnosti kapitala, troškova upravljanja, obračuna, stanja i usklađenosti potraživanja DUF-a, odnosno obaveza fonda po osnovu upravljačke provizije i provjera utvrđivanja osnovice za obračun upravljačke provizije); - provjera dokumentacije vezano za procjene vrijednosti pojedinih ulaganja iz portfelja fonda, provjera usklađenosti ulaganja sa zakonskim ograničenjima, zatim investicijskim ciljevima definisanim prospektom fonda i provjera postupanja u skladu sa ugovorom o upravljanju, provjera dostavljanja podataka vlasnicima udjela; provjera i kontrola obračuna vrijednosti udjela; korespondencija sa bankom depozitarom i izvještavanje od strane depozitara fonda; provjera karakterističnih transakcija; provjera ustrojenosti registra udjela kod DUF-a; provjera načina uplate i isplate udjela u smislu poštivanja propisanih rokova i načina obračuna izlazne i ulazne naknade; provjera načina obračuna naknade za upravljanje i provjera troškova koji se naplaćuju od OIF-a. Sačinjeni su zapisnici i izvještaj o provedenom redovnom nadzoru;
 - Neposredni redovni nadzor tri društava za upravljanje investicijskim fondovima i sedam otvorenih investicijskih fondova sa predmetom nadzora u vezi sa implementacijom odredaba Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 47/14 i 67/16), kao i Pravilnika o provođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 41/15). Sačinjeni su zapisnici i izvještaj o provedenom redovnom nadzoru;
 - Neposredni vanredni nadzor kod Društva za upravljanje fondovima „Hypo Alpe-Adria-Invest“ d.o.o. Mostar i ZIF-a CROBIH FOND d.d. Mostar sačinjena dopuna Izvještaja;
 - Neposredan redovni nadzor društva za upravljanje EURO INVESTMENT d.d. Tuzla i ZIF-ova „EUROFOND-1“ d.d. Tuzla i „BOSFIN“ d.d. Sarajevo sa predmetom nadzora „Implementacija odredaba Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicionih fondova s javnom ponudom“ („Službene novine FBiH“, br. 64/14 i 96/15) – redovan nadzor je okončan, izdat zapisnik i dat nalog za postupanje;
 - Neposredan redovni nadzor društva za upravljanje EURO INVESTMENT d.d. Tuzla i ZIF-ova „EUROFOND-1“ d.d. Tuzla i „BOSFIN“ d.d. Sarajevo u vezi sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Pravilnika o provođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 41/15) i Smjernica za procjenu rizika i provođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine – sačinjen zapisnik, zapisnik dostavljen FOO;
 - Neposredni vanredni nadzor ADDIKO BANK d.d. Sarajevo – predmet vanrednog nadzora su promet i prijenosi dionica Fabrike duhana Sarajevo d.d. Sarajevo, u 2016. godini, a uz posredovanje ADDIKO BANK d.d. Sarajevo – Odjel upravljanja imovinom, a u skladu sa odredbama Zakona o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“, br. 85/08, 109/12 i 86/15), Pravilima Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira, kao i drugim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je regulisan rad Društva, sačinjen zapisnik i izvještaj o provedenom redovnom nadzoru;

- Neposredni vanredni nadzor AW Broker – trgovanje dionicama “Sarajevska pivara” d.d. Sarajevo, sačinjen zapisnik i predložene mjere;
 - Neposredni vanredni nadzor Liliun Global – trgovanje dionicama “Sarajevska pivara” d.d. Sarajevo, sačinjen zapisnik i predložene mjere;
 - Feroelektro Sarajevo – nadzor korporativnog upravljanja, sačinjen zapisnik, predložene mjere i usvojeno izdavanje naloga društvu;
 - Ogrevtrans Sarajevo – nadzor korporativnog upravljanja, sačinjen zapisnik, izdat nalog za otklanjanje nedostataka društvu;
 - Šumaprojekt Sarajevo – nadzor prometa dionica, sačinjen zapisnik, izdat nalog društvu za otklanjanje nedostataka, dostavljena informacija FOO- u;
 - Redovni neposredni nadzor “Sarajevska berza” d.d. Sarajevo – predmet nadzora je obavljanje djelatnosti SASE (član 136. tačka b), c) i d) i član 138. stav 1. Zakona - poštovanje principa propisanih ovom odredbom kod svakog načina trgovanja na berzi i obustava trgovanja na berzi - aukcijsko i kontinuirano trgovanje, trgovanje putem vanrednih aukcija); vršenje nadzorne funkcije berze (član 138. stav 2. i druge odredbe Zakona o tržištu vrijednosnih papira); postupanje SASE u skladu sa Pravilima SASE prilikom uvrštavanja vrijednosnih papira u trgovanje, provjera postupanja SASE u primjeni Pravilnika o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“, broj 35/13); osnovni kapital, dioničari berze, članovi berze, sa aspekta člana 140. i 144. Zakona o tržištu vrijednosnih papira; redovan nadzor okončan, izdat zapisnik u toku izrada Informacije za Komisiju;
 - Neposredni vanredni nadzor “MS WOOD”, izdat zapisnik;
 - Neposredni nadzor vanredne aukcije dionicama emitenta „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo, urađena dva Zapisnika o izvršenom nadzoru kod VGT Brokera, dostavljen odgovor podnosiocu predstavke;
 - Neposredni nadzor u vezi sa prometom i prijenosom vrijednosnih papira emitenata ZIF "BIG-Investiciona grupa" d.d. Sarajevo obavljen kroz vanrednu aukciju, urađen Zapisnik o izvršenom nadzoru kod VGT Brokera;
2. Izvršeni su posredni - vanredni nadzori u 33 subjekta po predstavkama pravnih i fizičkih lica (23 predstavke) ili na zahtjeve nadležnih organa:
- INIT d.d. Sarajevo – posredni nadzor održavanja skupštine, postupljeno po nalogu;
 - TP DC d.d. Sarajevo – posredni nadzor održavanja skupštine, postupljeno po nalogu;
 - Postupanje po Zahtjevu FMUP-a po Naredbi Kantonalnog Tužilaštva Sarajevo za više fizičkih lica, dostava podataka FMUP-u;
 - Postupanje po Naredbi Kantonalnog Tužilaštva Sarajevo u vezi sa Informacijom o utvrđenim činjenicama o prometu dionicama Incel Holding a.d. Banja Luka;
 - Postupanje po Zahtjevu Kantonalnog Tužilaštva Tuzlanskog kantona, dostava podataka;
 - Postupanje po Zahtjevu MUP Ze-Do Kantona po Naredbi Kantonalnog Tužilaštva Zenica;
 - Postupanje po Zahtjevu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, dostava podataka;
 - Postupanje po Zahtjevu Kantonalnog tužilaštva Sarajevo od 13.01.2016. godine, dostava podataka;
 - Postupanje po Zahtjevu Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, dostava podataka;
 - Postupanje po nalogu Finansijske policije FBiH – Uniklima d.d. Sarajevo – obavljen posredni nadzor u vezi sa sazivanjem i održavanjem skupštine – odgovor podnosiocu predstavke;
 - Postupanje u vezi sa obavljenim prometom dionicama FDS d.d. Sarajevo – usvojene dvije informacije.

Sačinjeni su prijedlozi odgovora na predstavke, potom usvojeni na Komisiji i dostavljeni podnosiocima predstavki. Na prijedlog Sektora za nadzor, Komisija je odlučivala i donosila različita akta (odgovori, informacije, upute i sl.) u 29 različitih predmeta, a po dostavljenim predstavkama, pitanjima novinara, učesnika na tržištu kapitala i dr. Dostavljena je dokumentacija i informacije po traženju nadležnih tužilaštava, ministarstava unutrašnjih poslova, porezne uprave, Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske i dr.

Na osnovu provedenog nadzora predlagano je podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga. Vršeno je zastupanje Komisije na sudu u prekršajnim postupcima, prisustvovanje na zakazanim raspravama na sudu u svojstvu svjedoka, pojavljivanje u više navrata na saslušanjima u vezi sa predmetima pred nadležnim organima, te podnošenje krivičnih prijava i davanje odgovora na tužbu u predmetima u upravnim sporovima po tužbama protiv upravnih akata Komisije, koji su donešeni po obavljenom nadzoru. Na osnovu provedenog nadzora Komisija je u 2016. godini izdala 10 prekršajnih naloga pravnim i fizičkim licima i odgovornim licima u pravnom licu.

U okviru nadzora su obavljani i sljedeći poslovi i zadaci: učešće u normativnim poslovima Komisije na sačinjavanju Zakona o tržištu kapitala i Zakona o investicijskim fondovima, Pravilnika o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava, Pravilnika o kvalificiranim investitorima; rad na odgovorima za Upitnik EK; davanje stava, na traženje Vlade Federacije BiH, o usklađenosti propisa iz oblasti tržišta vrijednosnih papira sa EU regulativom; praćenje sudskih sporova u vezi sa nadzorom; praćenje regulative u oblasti tržišta vrijednosnih papira u Bosni i Hercegovini i EU; saradnja i zajedničke aktivnosti sa drugim organima.

2.5 Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije

Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH izdaje dozvole pravnim licima za obavljanje poslova iz člana 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“, br. 85/08, 109/12, 86/15), i to: brokerski poslovi, dilerski poslovi, poslovi podrške tržištu - *market making*, poslovi upravljanja portfeljom, poslovi agenta emisije, poslovi pokrovitelja emisije, poslovi investicijskog savjetovanja, poslovi skrbništva nad vrijednosnim papirima i poslovi depozitara.

Poslove skrbništva (*custody* poslovi) i poslove depozitara (poslovi izdavanja vrijednosnih papira i novčane transakcije po osnovu prometa vrijednosnih papira na berzi i drugom uređenom javnom tržištu), prema odredbi člana 69. stav (2) Zakona o tržištu vrijednosnih papira mogu obavljati samo banke koje imaju dozvolu Komisije za vrijednosne papire.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima podliježe ispunjenju kadrovskih, tehničkih i organizacijskih uslova. Komisija daje saglasnost na opća akta (Pravila poslovanja, akt o internoj kontroli, tarife naknada), po članu 77. Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Nadalje, Komisija daje saglasnost na imenovanja direktora profesionalnog posrednika odnosno rukovodioca organizacionog dijela banke (član 91. Zakona o tržištu vrijednosnih papira), što je jedan od uslova za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima.

Za obavljanje određenih poslova iz člana 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, kao što su brokerski i dilerski poslovi, nužno je imati uposlene brokere kojima Komisija izdaje dozvole. Poslove investicijskog savjetovanja profesionalni posrednik može obavljati samo ako ima uposleno lice koje je položilo ispit za investicijskog savjetnika/menadžera.

Na datum 31.12.2016. godine ima 15 aktivnih dozvola za poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do g), i to: sedam brokerskih, dvije dilerske dozvole, četiri dozvole za poslove agenta emisije, jedna za investicijsko savjetovanje i jedna za poslove pokrovitelja emisije.

R.br	Profesionalni posrednik	DOZVOLE					
		Brokerska	Dilerska	Invest. savjetnik	Upravlj. portfelj.	Agent emisije	Pokr. emisije
1.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	Aktivna					
2.	See Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	Aktivna				Aktivna	
3.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	Aktivna					
4.	VGT Broker d.o.o. Visoko	Aktivna				Aktivna	
5.	Addiko Bank d.d. Sarajevo (Hypo AA Bank d.d. Mostar)	Aktivna	Aktivna	Aktivna			
6.	Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo	Aktivna	Aktivna			Aktivna	
7.	ASA Banka d.d. Sarajevo (IKB dd Zenica)	Aktivna					
8.	UniCredit bank d.d. Mostar					Aktivna	Aktivna
	Ukupno	7	2	1		4	1

Tabela 10. Pregled dozvola za poslove iz 67. st. (1) tč. a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira

Broj aktivnih dozvola za poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira veći je za jednu i to dozvolu za investicijsko savjetovanje koja je izdata društvu Addiko Bank d.d. Sarajevo. Od sedam brokerskih dozvola, četiri brokerske dozvole imaju profesionalni posrednici oblika d.o.o., a tri se odnose na banke. Dilerske dozvole imaju dvije banke (Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo i Addiko Bank d.d. Sarajevo), dozvolu za poslove investicijskog savjetovanja i pokrovitelja emisije imaju banke i dozvole agenta emisije imaju dvije banke i dva profesionalna posrednika oblika d.o.o. Od ukupnog broja izdatih dozvola pravnim licima za poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, devet dozvola imaju banke a šest imaju profesionalni posrednici oblika d.o.o.

U 2016. godini na dozvole izdate bankama (izuzimajući dozvole za poslove skrbništva i depozitara, koje se izdaju samo bankama) odnosi se 60% ukupnog broja izdatih dozvola.

Godina	Brokerska	Dilerska	Investicijsko savjetovanje	Upravlj. portfeljem	Agent emisije	Pokrov. emisije	Ukupno
2016	7	2	1	0	4	1	15
2015	7	2	0	0	4	1	14
2014	10	2	0	0	4	1	17
2013	10	2	1	1	4	2	20
2012	11	2	1	1	5	2	22
2011	13	1	1	2	3	2	22
2010	14	0	1	2	4	0	21
2009	17	3	2	3	4	0	29
2008	18	9	1	2	0	0	30
2007	20	13	2	3	0	0	28

Tabela 11. Pregled dozvola sa stanjem na 31.12. – period 2007. - 2016.

Od osnivanja i početka trgovanja na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira, kada je bilo osam osnivača, samo je društvo VGT Broker d.o.o. Visoko ostalo aktivno, dok su svih ostalih sedam brokerskih kuća prestale raditi na tržištu sa vrijednosnim papirima.

Prema članu 102. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, Komisija za vrijednosne papire izdaje dozvole fizičkim licima za poslove brokera, investicijskog savjetnika/menadžera i prati njihovu održivost u smislu ispunjavanja uslova propisanih tim Zakonom i propisima Komisije.

Red br.	Ime i prezime	Tip dozvole	Datum izdavanja	Poslodavac
1.	Adnan Bunjo	b/d	21.11.2013.	AW broker
2.	Karalić Selma	b/d	10.09.2015.	AW broker
3.	Mlađen Predrag	b/d	30.12.2004	Addiko bank
4.	Mujanović Lana	b/d	04.05.2010	Addiko bank
5.	Jasna Pazelja	b/d	29.12.2010	Addiko bank
6.	Nadira Čenanović	b/d	15.06.2007	Raiffeisen Bank
7.	Nejra Jakić Ibrahimović	b/d	27.04.2011	Raiffeisen Bank
8.	Sanja Jokić	b/d	27.04.2011	Raiffeisen Bank
9.	Aida Murselović	b/d	05.11.2010	Raiffeisen Bank
10.	Sanja Jokić (Vidaković)	b/d	12.05.2010	SEE investment
11.	Aida Bučo (Karić)	b/d	07.06.2007	SEE investment
12.	Vrabac Berin	b/d	17.07.2014	Unibroker
13.	Emir Imširević	b/d	14.05.2008	Unibroker
14.	Ahić Adi	b/d	14.04.2005	VGT Broker
15.	Buljević Samra	b/d	70.04.2005	VGT Broker
16.	Pašović Mirela	b/d	07.04.2005	VGT Broker
17.	Harun Karović	b/d	09.02.2016.	ASA Banka (IKB)
Ukupno				17 dozvola

Tabela 12. Prikaz aktivnih brokerskih dozvola (fizičke osobe) na dan 31.12.2016. godine

Broj aktivnih brokerskih dozvola fizičkih lica kod profesionalnih posrednika je, u odnosu na 2015. godinu, manji za tri dozvole. Aktivne brokerske dozvole se redovno prate u smislu ispunjavanja uslova koje propisuje Zakon o tržištu vrijednosnih papira i podzakonski akti Komisije.

Broj brokerskih dozvola (brokera uposlenih kod profesionalnog posrednika) od 2011.- 2016. g.

Godina sa 31.12	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Br. dozvola	32	27	25	26	20	17

Vidljiv je konstantan pad broja brokerskih dozvola u zadnjih šest godina koji je u 2016. godini, u odnosu na 2011. godinu, skoro prepolovljen. Uzrok leži u činjenici smanjivanja broja društava na tržištu i lošijem poslovanju profesionalnih posrednika koji održavaju propisani minimalni broj brokera.

Treba dodati dozvole investicijskih menadžera/savjetnika, izdate po zahtjevu društava za upravljanje fondovima.

Broj uposlenih manji je za jednog uposlenika u odnosu na 2015. godinu. Iskazani broj uposlenih od 43 se odnosi i na uposlene sa nepunim radnim vremenom.

Godina sa 31.12	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Br. uposlenih	151	120	89	77	67	56	58	44	43

Tabela 14. Prikaz uposlenosti kod profesionalnih posrednika u razdoblju 2008-2016.godine

Iz prethodne tabele vidljiv je kontinuirani pad uposlenih kod profesionalnih posrednika da bi stagnirao u 2015. i 2016. godini. Brokerska društva oblika d.o.o. imaju minimalno mogući broj uposlenih sa kojim mogu raditi poslove za koje imaju dozvole.

Brokerska društva u Federaciji BiH usluge obavljaju u mjestima sjedišta kao i u osnovanim podružnicama. Ukupan broj podružnica koje rade (izuzimajući filijale/podružnice banaka) je u odnosu na 2015. godinu ostao nepromijenjen.

Komisija za vrijednosne papire izdaje dozvole za obavljanje poslova skrbništva i banke depozitara u emisiji i prometu iz člana 67. stav (1) tačka h) i i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

R.br.	Banka skrbnik
1.	Addiko Bank d.d. Sarajevo (Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar)
2.	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3.	UniCredit banka d.d. Mostar
4.	NLB d.d. Sarajevo
5.	Sberbank d.d. Sarajevo
6.	Intesa SanPaolo d.d. Sarajevo
7.	Vakufska banka d.d. Sarajevo

Tabela 15. Pregled banaka koje imaju dozvolu za obavljanje skrbničkih poslova:

Broj banaka sa dozvolom za obavljanje skrbničkih poslova je na datum 31.12.2016. godine, u odnosu na 31.12.2015. godine, manji za jednu dozvolu. Prilikom statusne promjene Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica kojoj je pripojena Moja banka dd Sarajevo u 2016. godini, Komisiji je podnesen zahtjev za ukidanje skrbničke dozvole, tako da je rješenjem Komisije prestala dozvola za obavljanje skrbničkih poslova.

Godina sa 31.12	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Br. dozvola	9	9	9	9	8	7

Tabela 16. Prikaz broja skrbničkih dozvola koje imaju banke u periodu 2011.- 2016.

R.br.	Banka depozitar
1.	Addiko Bank dd Sarajevo (Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar)
2.	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3.	UniCredit banka dd Mostar

4.	Sberbank d.d. Sarajevo
5.	Sparcasse d.d. Sarajevo
6.	Intesa SanPaolo Banka d.d. Sarajevo
7.	ASA Banka dd Sarajevo (IKB dd Zenica, Moja banka dd Sarajevo)
8.	Vakufska banka dd Sarajevo
9.	Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo
10.	Bosna Bank International d.d. Sarajevo
11.	Bor banka d.d. Sarajevo

Tabela 17. Banke sa dozvolama banke depozitara u prometu (poslovi iz člana 67. stav (1) tačka i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira)

Statusnom promjenom pripajanja društva Moja banka d.d. Sarajevo društvu Investiciono-komercijalna banka d.d. Zenica, prestala je važiti dozvola depozitara u prometu izdata društvu Moja banka d.d. Sarajevo. Pored toga, NLB d.d. Sarajevo je u 2016. godini podnijela zahtjev za ukidanje dozvole depozitara u prometu, tako da je prestala važiti dozvola. Ukidanjem te dvije dozvole, broj dozvola banke depozitara u prometu je smanjen za dvije.

Godina sa 31.12	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Broj dozvola	12	13	13	13	13	11

Tabela 18. Broj dozvola banaka depozitara u prometu za poslove iz člana 67. stav (1) tačka i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, 2011. - 2016. godina

U 2016. godini, nije bilo promjena po pitanju raskidanja odnosno zaključenja novih ugovora između banke depozitara i profesionalnog posrednika.

Banke koje obavljaju poslove skrbništva i depozitara u emisiji i prometu imaju obavezu održavati propisane kadrovske uslove i stručnu osposobljenost u posebnoj organizacijskoj cjelini unutar banke, što je predmet praćenja posrednim nadzorom od strane Komisije.

Upislenost kod banaka koje obavljaju poslove skrbništva i poslove depozitara u emisiji i prometu je manja za četiri uposlena u odnosu na prethodnu godinu. Upislenost kod banaka je u punom radnom vremenu i kadrovska struktura je zadovoljavajuća. Banke u obavljanju poslova sa vrijednosnim papirima koriste druge stručne službe unutar banke, a uposlene na poslovima s vrijednosnim papirima za obavljanje drugih poslova u banci kada je to moguće po prirodi posla.

Kod svih učesnika koji obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima iz člana 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira (tj. profesionalni posrednici i banke koje obavljaju poslove skrbništva i depozitara u prometu) Komisija za vrijednosne papire daje saglasnost na imenovanje direktora profesionalnog posrednika, odnosno rukovodioca organizacijskog dijela banke koja obavlja poslove s vrijednosnim papirima.

Saglasno važećim propisima osnivači profesionalnih posrednika iz člana 67. stav (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira obavještavaju Komisiju o svim promjenama osnivača/udjeličara, a na promjene osnivačkog udjela koji čini kvalificirani udio po Zakonu Komisija daje saglasnost.

Društvo	Osnivač (član)	Iznos osnivačkog udjela/KM	Iznos osnovnog kapitala/KM
AW Broker d.o.o. Sarajevo	1) Jakub Bunjo 2) Omer Mehak	1) 250.000,00 -50% 2) 250.000,00 -50%	500.000,00
Unibroker d.o.o. Sarajevo	1) Čurevac Irfan 2) Emir Imširović	1) 200.000,00 -80% 2) 50.000,00 -20%	250.000,00
VGT Broker d.o.o. Visoko	1) Adi Ahić, Visoko	1) 750.000,00 -100%	750.000,00
See Investment d.o.o. Sarajevo	1) See Business Solutions doo Sarajevo 2) Aličehić Taner 3) See Invest. Solutions GmbH, Švicarska	1) 260.000,00 -65% 2) 92.000,00 -23% 3) 48.000,00 -12%	400.000,00

Tabela 19. Pregled udjeličara kod profesionalnih posrednika

U toku 2016. godine nije bilo promjena udjeličara, osim promjene kod društva AW Broker d.o.o. Sarajevo, zbog povećanja osnovnog kapitala sa 450.000,00 KM na 500.000,00 KM.

U 2016. godini u vlasničkoj strukturi banaka koje obavljaju poslove s vrijednosnim papirima je bilo promjena kod Bor banke d.d. Sarajevo i kod Investiciono-komercijalna banka d.d. Zenica kojoj se pripojilo društvo Moja banka d.d. Sarajevo, te je nakon toga promijenjen naziv Investiciono-komercijalna banka d.d. Zenica u naziv ASA Banka d.d. Sarajevo.

NLB Banka je društvo kojemu je po njegovom zahtjevu, a zbog nedostatka posla, ukinuta dozvola banke depozitara u prometu.

Red. br.	Društvo	Direktor/rukovodilac
1.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	Adnan Bunjo
2.	See Investment d.o.o. Sarajevo	Aida Bučo
3.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	Emir Imširović
4.	VGT Brokers d.o.o. Visoko	Adi Ahić
5.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	Sanja Korene
6.	Addiko Bank dd Sarajevo (Hypo AA bank d.d. Mostar)	Lana Mujanović
7.	UniCredit banka d.d. Mostar	Igor Bilandžija
8.	NLB d.d. Sarajevo	Emina Zorlak
9.	Sberbank d.d. Sarajevo	Tarik Krilić
10.	Sparcasse d.d. Sarajevo	Ademir Osmanović
11.	Intesa SanPaulo d.d. Sarajevo	Enesa Merzić
12.	ASA Banka dd Sarajevo kojoj je pripojena Moja banka)	Emilija Mlađen
13.	Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo	Elma Sulejmanagić
14.	Bosna Bank International d.d. Sarajevo	Haris Kovačević
15.	Vakufska banka d.d. Sarajevo	Hava Čorbo
16.	BOR banka d.d. Sarajevo	Ajna Šehović

Tabela 20. Direktori profesionalnog posrednika odnosno rukovodioci organizacijskog dijela banke koja obavlja poslove s vrijednosnim papirima

2.6 Normativna aktivnost Komisije

U okviru svojih nadležnosti regulatora, utvrđenih zakonom, Komisija je donijela 40 podzakonskih propisa, koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira,

izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata i registra fondova, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

Komisija je u 2016. godini u normativnoj oblasti realizovala izradu novih ili izmjenu propisa saglasno svojim ovlaštenjima u primjeni zakona i potrebama regulacije tržišta kapitala. U 2016. godini Komisija je donijela sljedeće podzakonske propise:

- 1) Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga,
- 2) Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava,
- 3) Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama,
- 4) Pravilnik o vezanim zastupnicima,
- 5) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenju ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom,
- 6) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uslovima poslovanja društava za upravljanje fondovima,
- 7) Pravilnik o dopuni Pravilnika o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira,
- 8) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima,
- 9) Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje.

Proces usklađivanja propisa sa Direktivama Evropske Unije, u skladu sa preuzetim obavezama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, proveden je prilikom donošenja novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, kao i propisa koji su doneseni radi primjene ovih zakona. Radi daljeg usklađivanja sa direktivama Evropske Unije usvojen je novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom 2004/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o preuzimanju dioničkih društava, od 21.04.2004. godine. Urađen je izvještaj o napretku u oblasti tržišta vrijednosnih papira u svrhu realizacije obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Komisija je nadležnom ministarstvu finansija podnijela inicijativu za izmjenu Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, koji su usvojeni.

Komisija je donijela Smjernice za primjenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti, pratila postupanje po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti i Pravilniku o procjeni rizika, podacima, informacijama, dokumentaciji, metodama identifikacije i ostalim minimalnim pokazateljima neophodnim za efikasnu provedbu odredbi ovog Zakona.

Od ostalih aktivnosti treba pomenuti redovno praćenje propisa i saradnju sa nadležnim ministarstvima u izradi nacrtu zakona. Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica redovno se daju mišljenja i odgovori na upite o primjeni zakona i drugih propisa. Najčešći upiti odnose se na održavanje skupština dioničara, ostvarivanje prava dioničara, rad i imenovanje nadzornog odbora i uprave i dr.

2.7 Sudski postupci

Rješavajući po zahtjevima pravnih i fizičkih lica i po službenoj dužnosti, u okviru svojih ovlaštenja, odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Pored toga, Komisija je nadležna za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava i krivičnih prijava.

Sudski postupci u kojima Komisija učestvuje kao stranka vezani su za upravne sporove pokrenute tužbama protiv akata Komisije pred nadležnim sudovima, prekršajne postupke po podnesenim prekršajnim prijavama, parnične postupke po tužbama ili prikupljanje dokumentacije i dokaza u istražnim postupcima pred nadležnim tužilaštvima. Na osnovu provedenog nadzora Komisija je u 2016. godini izdala 10 prekršajnih naloga pravnim i fizičkim licima i odgovornim licima u pravnom licu.

U vezi sudskih sporova pokrenutih protiv akata Komisije koji se odnose na upise u registar emitenata, emisije vrijednosnih papira i investicijske fondove, urađeni su odgovori na tužbe, dvije pritužbe na odluku tužitelja, učestvovalo se na tri ročišta u upravnim sporovima sa ishodovanim odlukama suda u korist Komisije, te je dat iskaz svjedoka po nalogu tužitelja.

2.8 Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta koje nadziru tržište kapitala, a koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a završena je procedura pristupanja Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala (MMoU). Multilateralni sporazum o razmjeni informacija na tržištu kapitala omogućuje regulatorima iz cijelog svijeta razmjenu informacija i pružanje pomoći u nadziranju tržišta i vođenju istraga o transakcijama. U skladu sa procedurama MMoU Komisija je u više navrata razmijenila informacije i podatke sa regulatorima tržišta kapitala Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Republike Turske, Luksemburga i Kajmanskih otoka. Ostvarena je značajna saradnja sa institucijama nadležnim za regulisanje tržišta kapitala u regionu, kroz razmjenu informacija i iskustava, te posebno zaključivanjem Memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija sa komisijama za vrijednosne papire Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Rumunije, Turske, Grčke i Malezije. Komisija je učestvovala na regionalnim konferencijama regulatora tržišta vrijednosnih papira na kojima je razmatrana inicijativa za poboljšanje saradnje. Koncem novembra 2011. godine regulatori tržišta kapitala iz regiona (Slovenije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije i BiH) potpisali su Deklaraciju o saradnji. U okviru saradnje sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Komisijom Brčko Distrikta vrši se razmjena informacija i saradnja na kontrolisanju učesnika na tržištu u cilju ostvarivanja nadzorne funkcije.

Redovno se odvija saradnja sa nadležnim organima države i entiteta u razmjeni informacija i pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanju sa propisima Evropske Unije.

Komisija u skladu sa svojim nadležnostima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma sarađuje sa nadležnim državnim organima i u Radnoj grupi za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kroz razmjenu informacija i učešćem u izradi izvještaja o napretku po zahtjevu Tima za evaluaciju Moneyvala. Također, Komisija u provođenju nadzora i drugih aktivnosti stalno sarađuje sa nadležnim tužilaštvima i sudovima u prikupljanju informacija i dokumentacije potrebnih za provođenje istražnih radnji. Radi unapređenja saradnje sa drugim regulatorima u zemlji potpisan je Sporazum o saradnji i razmjeni informacija sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

U cilju edukacije uposlenici Komisije su prisustvovali seminarima i konferencijama koje imaju za teme tržište kapitala i primjenu zakona i propisa iz različitih oblasti. Tako su predstavnici Komisije prisustvovali obuci u okviru projekta "Jačanje lokalnih kapaciteta u Federaciji BiH u borbi protiv korupcije i teških oblika kriminala putem oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom" u organizaciji CPRC-a, seminaru o sprečavanju pranja nova, te seminarima u pripremi za popunjavanje odgovora na Upitnik EK.

3. TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI TRŽIŠTA U 2016. GODINI

3.1 Normativno-pravni okvir za funkcionisanje tržišta

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (donesen koncem 2008. godine), Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima (donesen koncem 2008. godine), Zakonom o privrednim društvima (donesen 2015. godine) i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava (donesen 2015. godine).

U okviru svojih nadležnosti regulatora, utvrđenih zakonom, Komisija je donijela 40 podzakonskih propisa, koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata i registra fondova, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

Pregled zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala

1. Zakon o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br.85/08, 109/12, 25/17)
2. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine FBiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04, 92/13)
3. Zakon o investicijskim fondovima („Službene novine FBiH“ br. 85/08, 25/17)
4. Zakon o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine FBiH“ br. 77/15)
5. Zakon o Registru vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
6. Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ br. 81/15)
7. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine FBiH“ br. 54/99)
8. Pravilnik o upravljanju dioničkim društvima („Službene novine FBiH“ br. 19/10)
9. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/13, 48/14, 60/14, 22/16)
10. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 23/05)
11. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 37/09)
12. Pravilnik o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine FBiH“ br. 49/99, 4/05, 18/08, 8/09)
13. Pravilnik o vrjednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda („Službene novine FBiH“ br. 42/09)
14. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova i investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine FBiH“ br. 31/09, 73/09, 66/11, 87/12, 46 /13)
15. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine FBiH“ br. 34/09, 1/10, 31/10, 7/11, 53/13, 27/14, 35/14)
16. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 18/09)
17. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere („Službene novine FBiH“ br. 35/01)
18. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za investicijske savjetnike („Službene novine FBiH“ br. 34/03)
19. Pravilnik o emisiji vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 18/09, 87/10, 112/12, 103/14);

20. Odluka o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ br. 21/01)
21. Pravilnik o načinu sticanja i prometa vlastitih dionica („Službene novine FBiH“ br. 12/04)
22. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 33/09)
23. Pravilnik o registru udjela („Službene novine FBiH“ br. 33/09, 66/09);
24. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 42/09);
25. Pravilnik o bankama depozitarima investicijskih fondova („Službene novine FBiH“ br. 42/09);
26. Pravilnik o otvorenim investicijskim fondovima s rizičnim kapitalom („Službene novine FBiH“ br. 29/09);
27. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine FBiH“ br. 18/09, 67/10);
28. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Službene novine FBiH“ br. 22/09);
29. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicijskih fondova sa zatvorenom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 22/09);
30. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Službene novine FBiH“ br. 18/09, 7/10, 80/13);
31. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 42/09);
32. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine FBiH“ br. 18/09, 9/10 i 13/11);
33. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire FBiH („Službene novine FBiH“ br. 7/10);
34. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom na inozemnim tržištima („Službene novine FBiH“ br. 11/10, 10/11);
35. Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara („Službene novine FBiH“ br. 37/10, 79/12, 84/12, 7/13, 22/14);
36. Pravilnik o pripajanju i likvidaciji investicijskih fondova („Službene novine FBiH“ br. 48/10);
37. Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja prospekta otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 42/10);
38. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, prospekta i ugovora o upravljanju zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 42/10).
39. Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova („Službene novine FBiH“ br. 7/11, 28/11, 61/11, 61/12, 101/12).
40. Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 64/14)
41. Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama („Službene novine FBiH“ br. 58/15)
42. Pravilnik o vezanim zastupnicima („Službene novine FBiH“ br. 58/15)
43. Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga („Službene novine FBiH“ br. 68/15)
44. Pravilnik o kvalificiranim udjelima učesnika na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 53/13)
45. Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava („Službene novine FBiH“ br. 101/15, 29/17)
46. Smjernice za procjenu rizika i sprovođenje zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

3.2 Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira (SASE)

U 2016. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 755.211.750,78 KM , što čini 54,82% ukupnog prometa koji je ostvaren na BH berzama. U sklopu 6.847 transakcija prometovano je 49.635.868 vrijednosnih papira. Koristeći infrastrukturu Sarajevske berze–burze u ovoj godini uspješno je okončano 16 javnih ponuda, u ukupnom iznosu od 460.338.155,20 KM.

Na Kotaciji privrednih društava ostvaren je promet u iznosu od 9.113.246,30 KM ili 5,13% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 571.421 dionica. Najveći promet na Kotaciji privrednih društava ostvaren je dionicama emitenta "Bosnalijek" d.d. Sarajevo u iznosu od 4.747.403,25 KM, uz godišnji porast kursa od 19,88%. Dionicama emitenta "Sarajevska pivara" d.d. Sarajevo trgovalo se na ovom segmentu tržišta od dana 15.08.2016. godine i ostvaren je promet od 4.365.843,05 KM.

Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u ovoj godini iznosio je 18.085.978,24 KM ili 10,17% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama emitenta ZIF "BIG Investiciona grupa" d.d. Sarajevo u iznosu od 6.590.120,73 KM, uz godišnji pad kursa od 33,11%. Na drugom mjestu po prometu nalazi se ZIF "Bosfin" d.d. Sarajevo sa ostvarenim prometom od 4.240.818,77 KM i padom vrijednosti dionica od 6,43%. Dionicama emitenta ZIF "CROBIH Fond" d.d. Mostar, koje su u ovoj godini doživjele pad vrijednosti od 37,82%, trgovano je u obimu od 3.048.684,65 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 6.400.936 dionica.

Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u 2016. godini iznosio je 62.558.388,24 KM ili 35,19% od ukupno ostvarenog redovnog prometa; od toga se obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo u iznosu od 19.372.843,33 KM, obveznicama FBiH za budžetske rashode trgovalo u iznosu od 39.475.843,00 KM, dok je sa obveznicama stare devizne štednje FBiH ostvaren ukupan promet u iznosu od 3.709.701,91 KM. Na ovom segmentu tržišta, u sklopu 1.206 transakcije prometovano je 24.630.628 obveznica.

Promet na Slobodnom tržištu- ST1 iznosio je 39.342.481,33 KM ili 22,13% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet u ovoj godini ostvaren je sa dionicama emitenta BH "Telecom" d.d. Sarajevo u iznosu od 10.300.306,88 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent "Unis Ginex" d.d. Goražde sa iznosom od 9.091.539,51 KM. Treće mjesto zauzima "Fabrika duhana Sarajevo" d.d. Sarajevo sa prometom od 8.721.534,88 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 2.194.253 dionice.

Promet na Slobodnom tržištu - ST2 iznosio je 44.065.100,66 KM ili 24,78% ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet u ovoj godini ostvaren je sa dionicama "Energonova" d.d. Sarajevo u iznosu od 7.112.390,00 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se "Bihaćka Pivovara" d.d. Bihać sa iznosom od 1.979.639,00 KM. Treće mjesto zauzima "Sarajevostan" d.d. Sarajevo sa prometom od 1.704.775,00 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 2.992.347 dionica.

Promet na Slobodnom tržištu - ST3 iznosio je 1.292.984,27 KM. Najveći promet ostvaren je dionicama emitenta UTP "Čvrstica" d.d. Jablanica u iznosu od 218.436,00 KM. Ukupan godišnji promet na Tržištu za emitente u stečaju iznosio je 71.967,09 KM. U ovoj godini održano je 6 aukcija putem Berze ukupne vrijednosti 82.891.988,87 KM.

U 2016. godini na Sarajevskoj berzi bilo je prijavljeno 55 vanberzanskih transakcija i 14 paketa dionica u ukupnoj vrijednosti od 34.188.795,94 KM.

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a, u ovoj godini, zabilježen je pad vrijednosti od 28,89%. Pad je zabilježen i kod indeksa SASX-10 od 1,22% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost indeksa Primarnog Slobodnog tržišta SASX-30 pala je za 3,44% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost SASE Islamskog indeksa – u saradnji sa BBI, SASX-BBI, na kraju godine zabilježio je vrijednost od 9.706,03 indeksna poena.

U 2016. godini najveći promet ostvaren je od strane člana Berze „SEE Investment Solutions“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 445.303.681,18 KM. Slijede „Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina sa 378.919.219,86 KM i „AW Broker“ d.o.o. Sarajevo sa 335.812.092,85 KM. Prvo mjesto po broju zaključenih transakcija na tržištu SASE zauzima „AW Broker“ d.o.o. Sarajevo sa 2.888 zaključenih transakcija, nakon čega slijede „Unibroker“ d.o.o. Sarajevo sa 2.874 sklopljene transakcije i „Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina sa 1.921 transakcijom.

Promet po vrstama trgovine	Promet (KM)	Promet (VP)	Broj transakcija
BTS Trgovina			
Redovna berzanska trgovina	177.792.810,77 KM	38.008.623	6.655
Aukcije	82.891.988,87 KM	4.794.243	6
Primarna trgovina	460.338.155,20 KM	172.080	117
Prijavljena trgovina			
Paketi dionica	29.163.483,44 KM	6.542.401	14
Vanberzanske i OTC transakcije	5.025.312,50 KM	118.521	55
	755.211.750,78 KM	49.635.868	6.847

Tabela 21. Pregled prometa po vrstama trgovine

Promet po tržišnim segmentima*	Promet (KM)	Promet (VP)	Broj transakcija
KOTACIJA			
Privredna društva	9.113.246,30 KM	571.421	702
Investicioni fondovi	18.085.978,24 KM	6.400.936	773
Obveznice	62.558.388,24 KM	24.630.628	1.206
Ostali vrijednosni papiri	0,00 KM	0	0
SLOBODNO TRŽIŠTE			
ST1	39.342.481,33 KM	2.194.253	2.758
ST2	44.065.100,66 KM	2.992.347	1.035
ST3	1.292.984,27 KM	765.839	99
Emitenti u stečaju	71.967,09 KM	412.971	45
Obveznice	3.262.664,64 KM	40.228	37
Ostali vrijednosni papiri	0,00 KM	0	0
Ukupno:	177.792.810,77 KM	38.008.623	6.655

* Samo redovna berzanska trgovina

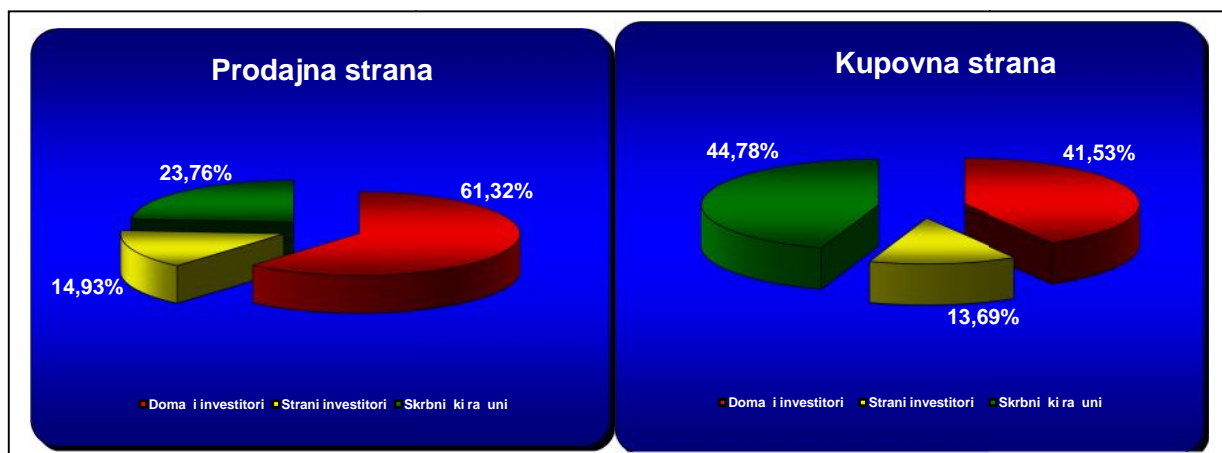
Tabela 22 . Pregled prometa po tržišnim segmentima

Top 10 emitenata po prometu	Promet	Broj transakcija	% promjena kursa
FBiH obveznice budžetski rashodi ser. 13	18.100.385,00 KM	4	-
BH Telecom d.d. Sarajevo	10.300.306,88 KM	916	-17,21%
Unis Ginx dd Goražde	9.091.539,51 KM	56	11,19%
Fabrika duhana Sarajevo dd Sarajevo	8.721.534,88 KM	617	67,61%
FBiH obveznice budžetski rashodi ser.2	7.590.668,00 KM	4	-
Energonova d.d. Sarajevo	7.112.390,00 KM	16	-
Šumaprojekt dd Sarajevo	6.709.236,11 KM	51	94,55%
ZIF BIG Investiciona grupa dd Sarajevo	6.590.120,73 KM	251	-33,11%
Ozon d.d. Travnik	6.071.256,26 KM	43	10,71%
FBiH obveznice budžetski rashodi ser. 11	5.759.980,00 KM	1	-

Tabela 23. Top 10 emitenata po prometu

Struktura investitora	Kupovna strana	Prodajna strana
Domaći investitori	41,53%	61,32%
Strani investitori	13,69%	14,93%
Skrbnički računi	44,78%	23,76%

Tabela 24. Struktura investitora

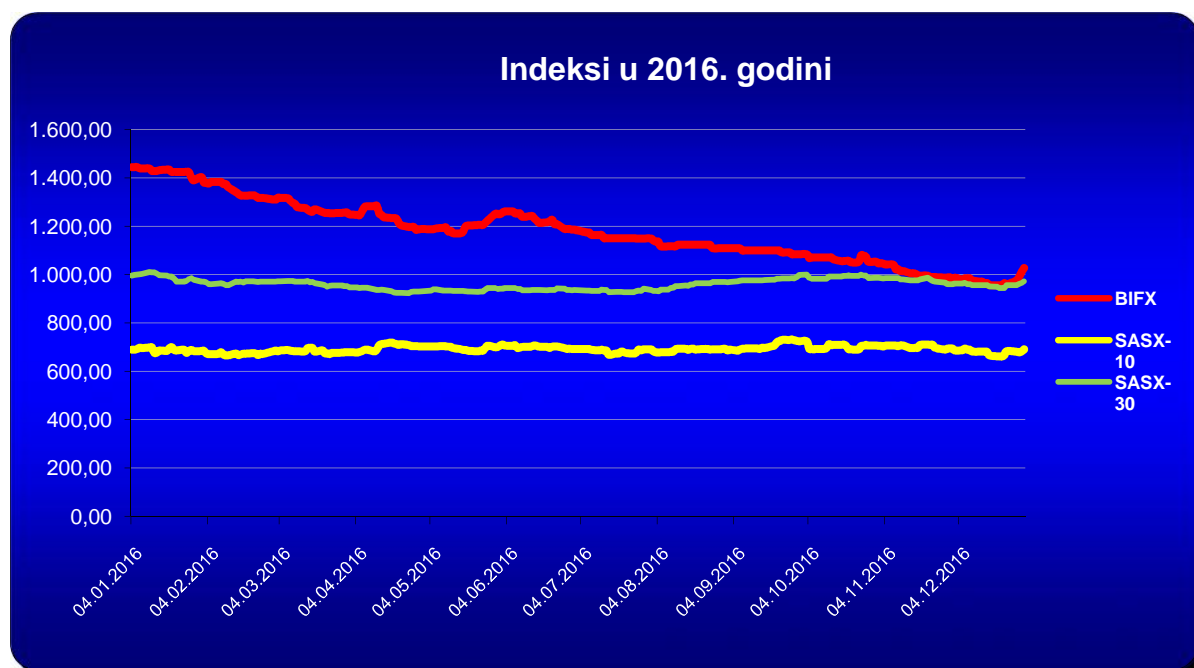
Grafikon 1. Pregled strukture investitora

Emitenti	Broj
Ukupno emitenata	283
Min. jedna trgovina u periodu	218
Kotacija privrednih društava	2
Kotacija fondova	11
Slobodno tržište – ST1	30
Slobodno tržište – ST2	167
Slobodno tržište – ST3	34
Emitenti u stečaju	39
Novo-uvrštenih simbola	38
Obustava prometa	27
Opoziv obustava prometa	8

Tabela 25. Broj emitenata po segmentu

Indeksi i tržišna kapitalizacija	Zadnji dan prethodnog perioda	Zadnji dan perioda	% Promjena
Tržišna kapitalizacija	5.691.563.507,72	5.458.532.107,60	-4,09%
BIFX	1.443,64	1.026,52	-28,89%
SASX-10	699,04	690,48	-1,22%
SASX-30	1.005,62	971,02	-3,44%
SASX-BBI	-	9.706,03	-

Tabela 26. Indeksi i tržišna kapitalizacija

Grafikon 2. Indeksi u 2016. godini

Po ostvarenom ukupnom prometu u godini*		
R.br	Član Berze	Ukupan promet
1.	„SEE Investment Solutions" d.o.o. Sarajevo	445.303.681,18 KM
2.	„Raiffeisen Bank" d.d. Bosna i Hercegovina	378.919.219,86 KM
3.	„AW Broker" d.o.o. Sarajevo	335.812.092,85 KM
4.	„Addiko bank" d.d. Sarajevo	142.052.037,60 KM
5.	„Unibroker" d.o.o. Sarajevo	102.734.199,57 KM
6.	„VGT Broker" d.o.o. Visoko	95.886.154,73 KM
7.	„Moja banka" d.d. Sarajevo	9.071.158,11 KM
8.	„IK banka" d.d. Zenica	644.957,66 KM

*Aplikacijske transakcije člana se računaju dvostruko (kupovna i prodajna strana)

Tabela 27. Ukupan promet članova Berze

Po broju zaključenih transakcija**		
R.br	Član Berze	Broj transakcija
1.	„AW Broker" d.o.o. Sarajevo	2.888
	„Unibroker" d.o.o. Sarajevo	2.874
2.	„Raiffeisen Bank" d.d. Bosna i Hercegovina	1.921
3.	„VGT Broker" d.o.o. Visoko	1.325
4.	„SEE Investment Solutions" d.o.o. Sarajevo	842
5.	„Addiko bank" d.d. Sarajevo	812
6.	„Moja banka" d.d. Sarajevo	214
7.	„IK banka" d.d. Zenica	107

** U broj transakcija ne ulaze transakcije putem dilerskog računa člana Berze

Tabela. 28. Broj zaključenih transakcija

Po ostvarenom ukupnom prometu u godini*		
R.br	Član Berze	Ukupan promet
	„SEE Investment Solutions" d.o.o. Sarajevo	445.303.681,18 KM
1.	„Raiffeisen Bank" d.d. Bosna i Hercegovina	378.919.219,86 KM
2.	„AW Broker" d.o.o. Sarajevo	335.812.092,85 KM
3.	„Addiko bank" d.d. Sarajevo	142.052.037,60 KM
4.	„Unibroker" d.o.o. Sarajevo	102.734.199,57 KM
5.	„VGT Broker" d.o.o. Visoko	95.886.154,73 KM
6.	„Moja banka" d.d. Sarajevo	9.071.158,11 KM
7.	„IK banka" d.d. Zenica	644.957,66 KM

*Aplikacijske transakcije člana se računaju dvostruko (kupovna i prodajna strana)

Tabela 29. Ukupni ostvareni promet u 2016. godini

3.3 Poslovanje, djelatnost i evidencije Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH

Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH je dioničko društvo koje obavlja poslove registracije, čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima i poslove prijenosa u skladu sa Zakonom o registru vrijednosnih papira i Zakonom o tržištu vrijednosnih papira. Pored navedenih poslova obavlja i poslove prijeboja i poravnjanja i s tim povezane poslove. Izdavanje, registracija, prijenos i promet vrijednosnih papira vrši se isključivo u dematerijalizovanom - elektronskom sistemu.

Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH, prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Zakonu o Registru vrijednosnih papira, podliježe nadzoru od strane Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH.

Prema odredbama člana 185. Zakona o tržištu vrijednosnih papira na opća akta Registra se daje saglasnost, pa shodno tome, a po zahtjevu Registra, data je saglasnost na sljedeća opća akta Registra:

- Odluka o naknadama za usluge Registra,
- Odluka o izmjeni i dopuni Uputstva o načinu vođenja i otvaranja računa vrijednosnih papira u sistemu registracije,
- Uputstvo za poslove obračuna i poravnanja u okviru procesa prijenosa vrijednosnih papira po osnovu poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu,
- Odobrenje na prijenos dionica Registra u vlasništvu profesionalnih posrednika.

Registar ima obavezu da redovno Komisiji dostavlja izvještaje o poslovanju, o promjenama vlasničke strukture, prijenosima, važnijim sudskim sporovima, te zalozima na vrijednosnim papirima. Vezano za unapređenje poslovanja Registra važno je istaći uvedenu promjenu vremenskog perioda obračuna i poravnanja transakcija na berzi (sa T+2 na T+3) i izvršenu pripremu tehničke podrške za primjenu novoga Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

3.4 Stanje i poslovanje društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova

Poslovnu 2016. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema izdatim dozvolama završilo je 10 društava za upravljanje fondovima, 11 zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom i 6 otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom i 1 otvoreni investicijski fond sa zatvorenom ponudom. Pored navedenog, Otvoreni investicijski fond Eurohaus Balanced je u postupku likvidacije.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevo, zaključen je stečajni postupak nad DUF-om Eurohaus Invest doo Sarajevo, zbog nedovoljne stečajne mase. Prema dispozitivu Rješenja, nakon njegove pravosnažnosti, DUF Eurohaus Invest doo Sarajevo će biti izbrisan iz registra privrednih društava koji se vodi kod suda.

Kad je u pitanju poslovanje DUF-ova, i dalje se može govoriti o prisutnom padu aktivnosti DUF-ova, mjereno ostvarenim prihodima i postignutim finansijskim rezultatom od poslovanja. Kod poslovanja IF-ova, možemo reći da je trend poslovanja nastavljen u smislu ostvarenih finansijskih rezultata, kao i kretanja neto vrijednosti imovine IF-ova. Naglašen je uticaj sveukupne ekonomske situacije u zemlji i na poslovanje DUF-ova i IF-ova, na koju ovi učesnici tržišta kapitala nemaju nikakvog uticaja.

Prihodi DUF-a u direktnoj su zavisnosti od kretanja neto vrijednosti imovine fonda kojim upravljaju, a opet kretanje neto vrijednosti imovine fonda je u zavisnosti i od tržišnih prilika, a naročito od rezultata poslovanja društava/emitenata vrijednosnih papira koji čine strukturu imovine fondova, stanja i mogućnosti investiranja na tržištu kapitala, kako u Federaciji i BiH u cjelini, tako i van granica naše države.

3.4.1 Podaci o poslovanju DUF-ova u 2016. godini

Na osnovu preliminarne podataka o poslovanju za 2016. godinu, društva za upravljanje ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 10.353.526 KM što predstavlja smanjenje od 422.711 KM ili cca 4% u odnosu na 2015. godinu. Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda, na poslovne prihode odnosi se iznos od 9.939.829 KM, što je za 398.636 KM ili 3,85% manji iznos u odnosu na 2015. godinu. Ostatak od 413.697 KM, odnosi se na finansijske i ostale prihode, koje su iskazala društva za upravljanje u svojim izvještajima.

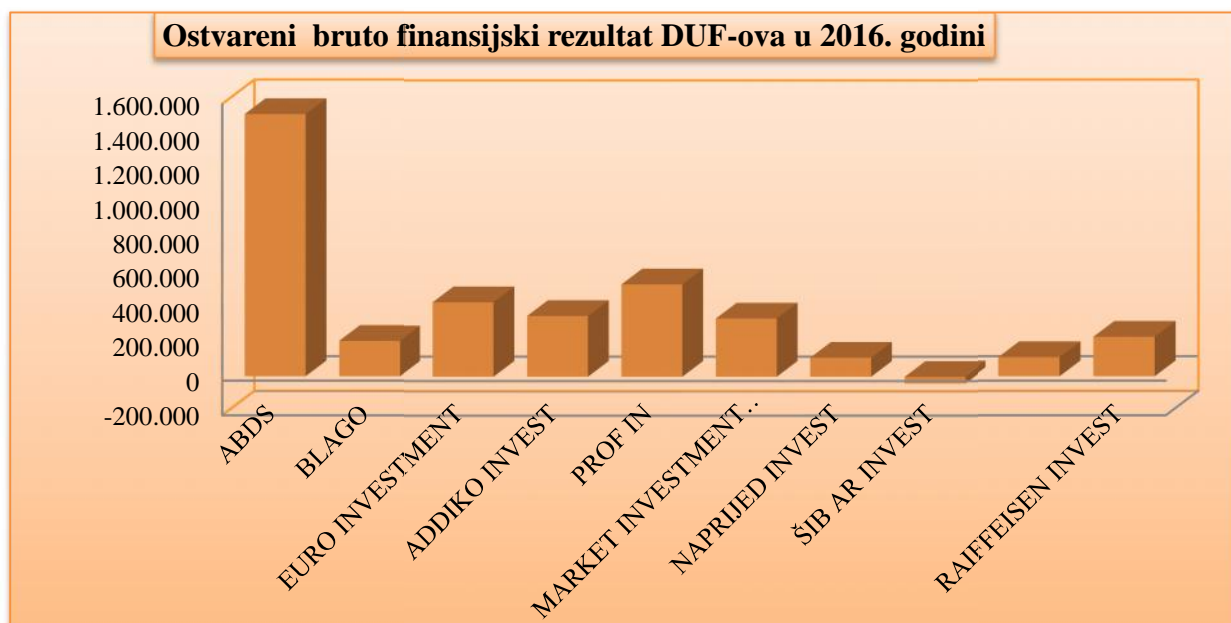
Ukupni rashodi društava za upravljanje u 2016. godini iznosili su 6.565.461 KM i niži su u odnosu na podatke za 2015. godinu za 45.623 KM ili 0,70%. Od 11 društava za upravljanje koja su poslovala tokom 2015. godine, samo jedno je ostvarilo negativan finansijski rezultat, dok je njih 10 poslovnu godinu okončalo sa pozitivnim finansijskim rezultatom.

Ukupni finansijski rezultat svih društva je bruto dobit koja iznosi 3.785.821 KM, s tim da je 10 društava za upravljanje ostvarilo bruto dobit u iznosu od 3.824.058 KM, dok je jedno društvo za upravljanje ostvarilo gubitak u iznosu od 38.237 KM. U odnosu na poslovni rezultat prethodne godine bilježimo smanjenje bruto dobiti DUF-ova za 379.331 KM ili cca 9%. Neto dobit društava koja su u 2016. godini poslovala pozitivno, prema preliminarnim izvještajima, iznosi 3.489.075 KM.

Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2016. godine, pojedinačno po društvu za upravljanje, daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

DUF	Prihodi				Rashodi				Bruto finansijski rezultat
	Poslovni prihodi	Finans. prihodi	Ostali	Ukupni	Poslovni rashodi	Finans. rashodi	Ostali	Ukupni	
ABDS	2.438.370	25.955	2.638	2.466.963	938.327	11.419	441	950.187	1.516.776
BLAGO	699.430	43.747	18.117	761.294	536.606	0	20.000	556.606	204.688
EURO INVESTMENT	1.001.281	8.873	12.886	1.023.040	590.065	1.085	618	591.768	431.272
ADDIKO INVEST	786.704	2.546	43.111	832.361	441.867	0	38.557	480.424	351.937
PROF IN	1.185.210	42.837	16.990	1.245.037	699.020	0	11.195	710.215	534.822
MARKET INVESTMENT GROUP	896.056	1.002	1.000	898.058	555.713	0	5.147	560.860	337.198
NAPRIJED INVEST	686.886	4.826	113.274	804.986	641.531	53.115	0	694.646	110.340
ŠIB AR INVEST	429.905	4.460	4.359	438.724	476.857	15	89	476.961	-38.237
LILIUM ASSET MANAGMENT	217.996	0	0	217.996	94.484	96	12.781	107.361	110.635
RAIFFEISEN INVEST	1.597.992	5.601	61.474	1.665.067	1.436.434	0	0	1.436.434	228.633
UKUPNO	9.939.829	139.847	273.849	10.353.526	6.410.903	65.730	88.828	6.565.461	3.788.064

Tabela 30. Pregled prihoda i rashoda društava za upravljanje fondovima

Grafikon 3. Ostvareni bruto finansijski rezultat DUF-ova u 2016. godini

Prema podacima iz bilansa stanja društava za upravljanje na dan 31.12.2016. godine, njihova ukupna sredstva iznosila su 40.418.284 KM što je za 10.764.872 KM ili cca 36% više u odnosu na isti datum prethodne godine.

Posmatrano strukturalno, 72% ukupnih sredstava čine stalna sredstva, dok 27,7% iznosa čine tekuća sredstva društava za upravljanje. Ostatak, od cca 0,3%, do punog iznosa sredstava društava za upravljanje, predstavljaju odložena porezna sredstva. Povećanje ukupnih sredstava, koje je rezultat povećanja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi DUF-ova, nastalo je zbog značajnog povećanja stalnih sredstava kod DUF-a ABDS d.o.o. Sarajevo sa 3.724.469 KM na 15.125.472 KM.

Ukupne obaveze društava na dan 31.12.2016. godine iznose 13.523.953 KM, što premašuje četverostruki iznos obaveza na dan 31.12. 2015. godine. U strukturi ukupnih obaveza, kratkoročne obaveze iznose 12.504.989 KM i čine preko 92% ukupnih obaveza. Kao i u slučaju povećanja stalnih sredstava i ukupne, odnosno kratkoročne obaveze DUF-ova su porasle zbog povećanja obaveza evidentiranih kod DUF-a ABDS d.o.o. Sarajevo. Riječ je o povećanju kreditnih i obaveza za izvršena ulaganja u povećanje sredstava ovog Društva. U ukupnoj pasivi društava za upravljanje, obaveze učestvuju sa 33,45%, dok 66,40% pasive čini vrijednost ukupnog kapitala društava za upravljanje.

Ukupan kapital društava za upravljanje na dan 31.12.2016. godine iznosio je 26.821.689 KM, od čega se iznos 13.021.446 KM odnosi na osnovni kapital koji je, u odnosu na stanje iz prethodne 2015. godine, smanjen za cca 3,6%, a što je posljedica smanjenja broja DUF-ova koji su poslovali u 2016. godini.

Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćenog bilansa stanja na dan 31.12.2016. godine, pojedinačno po društvu za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

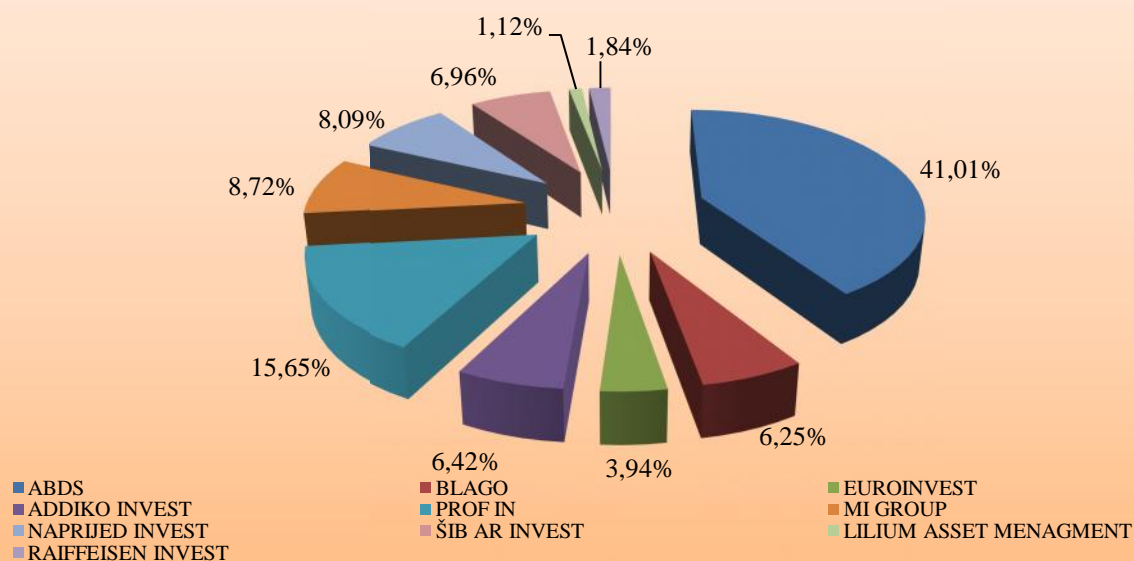
Struktura aktive						
Društvo za upravljanje	Stalna sredstva	Odložena porezna sredstva	Tekuća sredstva	Odložena porezna sredstva	Gubitak iznad visine kapitala	Ukupno
ABDS	15.125.472	123.680	1.325.934	0	0	16.575.086
BLAGO	1.383.180	0	1.142.606	0	0	2.525.786
EUROINVEST	297.896	0	1.294.476	0	0	1.592.372
ADDIKO INVEST	494.855	0	2.099.972	0	0	2.594.827
PROF IN	4.380.530	0	1.944.259	0	0	6.324.789
MI GROUP	3.189.027	0	335.741	0	0	3.524.768
NAPRIJED INVEST	2.922.021	0	348.136	0	0	3.270.157
ŠIB AR INVEST	1.282.839	1.712	1.527.209	0	0	2.811.760
LILIUM ASSET MENAGMENT	4.648	0	449.141	0	0	453.790
RAIFFEISEN INVEST	66.450	0	678.501	0	0	744.950
Ukupno	29.146.917	125.392	11.145.975	0	0	40.418.284

Tabela 31. Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćenog bilansa stanja na dan 31.12.2016. godine

Struktura pasive								
Društvo za upravljanje	Ukupni kapital	Dug. Rezerve	Dug. obaveze	Odl. porezne obav.	Kratk. obaveze	PVR	Odl. porezne obaveze	Ukupno
ABDS	4.652.372	3.045	1.000.000	0	10.919.669	0	0	16.575.086
BLAGO	2.448.181	0	0	0	77.604	0	0	2.525.786
EUROINVEST	1.497.052	0	0	0	89.470	5.850	0	1.592.372
ADDIKO INVEST	2.406.646	0	0	0	188.181	0	0	2.594.827
PROF IN	6.256.509	0	0	54.387	13.893	0	0	6.324.789
MI GROUP	3.385.264	0	18.935	0	120.569	0	0	3.524.768
NAPRIJED INVEST	2.372.207	0	0	0	897.950	0	0	3.270.157
ŠIB AR INVEST	2.760.914	0	29	0	44.967	5.850	0	2.811.760
LILIUM ASSET MENAGMENT	410.635	0	0	0	39.644	3.510	0	453.790
RAIFFEISEN INVEST	631.908	0	0	0	113.042	0	0	744.950
Ukupno	26.821.689	3.045	1.018.964	54.387	12.504.989	15.210	0	40.418.284

Tabela 32. Struktura pasive društava za upravljanje fondovima

Učešće DUF-ova u strukturi ukupne aktive/pasive na dan 31.12.2016. godine

Grafikon 4. Učešće DUF-ova u strukturi ukupne aktive/pasive

U nastavku se daje i tabelarni prikaz strukture kapitala DUF-ova:

Društvo za upravljanje	Osnovni kapital	Emisiona premija	Zakonske i statutarne rezerve	Revalor. rezerve	Nerealizovani gubitak	Nerealiz. dobitak	Neraspor. dobit	Gubitak do visine kapitala
ABDS	1.994.586	0	2.414.134	0	1.113.123	0	1.356.775	0
BLAGO	1.250.000	0	312.500	0	0	29.100	856.582	0
EUROINVEST	1.000.000	0	255.397	0	249.716	0	491.371	0
ADDIKO INVEST	1.461.520	65.090	0	20.614	0	0	859.422	0
PROF IN	1.250.007	0	312.502	0	0	489.478	4.204.521	0
MI GROUP	1.609.905	0	402.476	724	0	0	1.372.159	0
NAPRIJED INVEST	1.000.000	0	250.000	0	596.731	266.452	1.452.486	0
ŠIB AR INVEST	2.210.004	3.216	556.763	0	15.409	0	44.577	38.237
LILIUM ASSET MENAGMENT	300.000	0	0	0	0	0	110.635	0
RAIFFEISEN INVEST	945.424	0	0	0	0	0	228.633	542.149
Ukupno	13.021.446	68.306	4.503.772	21.338	1.974.979	785.030	10.977.162	580.386

Tabela 32. Prikaz strukture kapitala DUF-ova

3.4.2 Poslovanje investicijskih fondova u 2016. godini

Na osnovu podataka o poslovanju za 2016 godine, investicijski fondovi (zatvoreni i otvoreni) realizovali su prihode u iznosu od 20.039.561 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu 2015. godinu za 4.688.198 KM ili cca 31%.

Na realizovani prihod zatvorenih investicijskih fondova odnosi se iznos od 16.808.793 KM što je 84% ukupno realizovanih prihoda. Ostatak od 16% ili 3.230.769 KM otpada na prihode koje su ostvarili otvoreni investicijski fondovi.

Realizovani dobici zatvorenih investicijskih fondova po osnovu prodaje vrijednosnih papira iznosili su 9.838.806 KM, dok su otvoreni investicijski fondovi po ovom osnovu ostvarili prihode u iznosu od 333.480 KM. Ukupni finansijski prihodi investicijskih fondova iznosili su 180.706 KM, od čega na finansijske prihode zatvorenih investicijskih fondova otpada 167.501 KM.

Prihodi od dividende u 2016. godine iznosili su 6.538.438 KM, od čega se na prihode ZIF-ova po ovom osnovu odnosi 6.446.047 KM ili 98,50%. Posmatrano pojedinačno, najviše prihoda po ovom osnovu od ZIF-ova ostvario je ZIF BIG d.d. Sarajevo u iznosu od 1.482.045 KM, a najniže ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo u iznosu od 118.711 KM. Četiri od sedam otvorenih investicijskih fondova su, u apsolutnom iznosu, ostvarili ukupno 92.391 KM prihoda od dividende, što je, u odnosu na prethodnu godinu, povećanje za više od dva puta.

Ukupni rashodi svih investicijskih fondova u istom periodu iznosili su 42.002.978 KM od čega se na poslovne rashode odnosi iznos od 12.698.401 KM, iznos od 29.303.987 KM se odnosi na realizovane gubitke, a iznos od 591 KM evidentiran je kao finansijski rashod.

Ukupni rashodi zatvorenih investicijskih fondova iznosili su 39.732.694 KM, što je 95% ukupnog iznosa rashoda svih investicijskih fondova u Federaciji BiH. Rashodi otvorenih investicijskih fondova u 2016. godini iznosili su 2.270.285 KM.

Realizovani gubici zatvorenih investicijskih fondova, nastali kao rezultat prodajnih transakcija u 2016. godini, iznosili su 29.184.393 KM i čine preko 73% ukupnih rashoda ZIF-ova. Najviše realizovane gubitke iskazao je ZIF MI Group d.d. Sarajevo, u iznosu koji premašuje 10 miliona KM.

Realizovani gubici OIF-ova iznosili su 119.594 KM i u odnosu na njihove ukupne rashode u 2015. godini povećani su za oko 15%.

Naziv IF-a	PRIHODI				Poslovni rashodi	RASHODI		UKUPNO	FINAN. REZULTAT- Realizirana dobit/gubitak
	Poslovni prihodi	Realizovana dobit	Finansijski prihodi	UKUPNO		Realizovani gubici	Fin. rashodi		
BIG	1.575.273	82.669	11.693	1.669.635	2.822.424	612.558	0	3.434.982	-1.765.347
PREVENT INVEST	857.047	40.972	0	898.019	857.625	1.790.658	0	2.648.283	-1.750.264
EUROFOND 1	185.932	0	0	185.932	411.591	1.465.285	0	1.876.876	-1.690.944
BOSFIN	275.674	2.551.346	0	2.827.020	1.004.915	135.387	0	1.140.302	1.686.718
CROBIH FOND	575.617	13.696	82.522	671.835	584.160	0	0	584.160	87.675
PROF PLUS	1.146.349	116.227	0	1.262.576	1.402.692	3.935.597	0	5.338.288	-4.075.712
HERBOS FOND	609.365	286.757	0	896.122	377.147	313.869	0	691.015	205.107
MI GROUP	405.259	5.793.695	0	6.198.954	1.197.599	10.227.855	0	11.425.454	-5.226.500
NAPRIJED	383.466	615.570	4.896	1.003.932	910.145	5.739.319	0	6.649.464	-5.645.533
FORTUNA FOND	232.039	0	68.390	300.429	362.175	951.034	0	1.313.209	-1.012.780
BONUS	556.465	337.874	0	894.338	617.829	4.012.831	0	4.630.660	-3.736.321
Ukupno ZIF-ovi	6.802.485	9.838.806	167.501	16.808.793	10.548.301	29.184.393	0	39.732.694	-22.923.901
ADDIKO BH EQUITY	45.290	2.914	12.846	61.050	37.916	0	0	37.916	23.134
LILIUM GLOBAL	39.245	54.249	24	93.519	118.336	57.860	222	176.418	-82.900
LILIUM BALANCED	15.128	134.465	0	149.593	131.411	39.812	170	171.393	-21.800
LILIUM CASH	29.553	0	0	29.553	22.189	0	199	22.388	7.165
RAIFFEISEN CASH	2.701.457	87.720	287	2.789.464	1.716.162	13.513	0	1.729.675	1.059.789
RAIFFEISEN BALANCE	53.410	54.133	48	107.591	95.076	8.409	0	103.485	4.106
CAPITAL	0	0	0	0	29.010	0	0	29.010	-29.010
Ukupno OIF-ovi:	2.884.084	333.480	13.205	3.230.769	2.150.100	119.594	591	2.270.285	960.484
UKUPNO IF-ovi:	9.686.569	10.172.287	180.706	20.039.561	12.698.401	29.303.987	591	42.002.978	-21.963.417

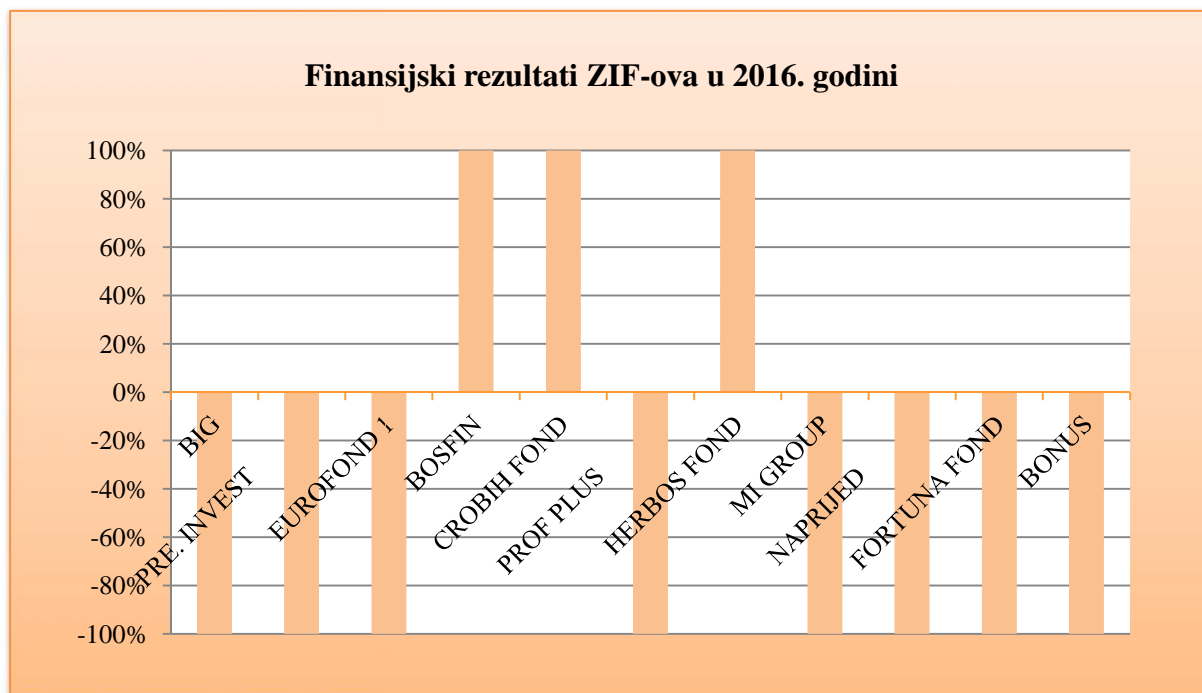
Tabela 33. Finansijski rezultati fondova u 2016. godini

U strukturi poslovnih rashoda zatvorenih, a i otvorenih investicijskih fondova najznačajniji trošak jeste naknada društvu za upravljanje koja je u 2016. godini iznosila za zatvorene investicijske fondove 7.767.549 KM što je cca 74% ukupnih poslovnih rashoda ZIF-ova, dok je trošak nakande za upravljanje koja pripada društvu koja upravljaju OIF-a u 2016. godini iznosio 1.808.5397 KM ili 84% njihovih ukupnih poslovnih rashoda. U 2016. godine na ime naknade članovima nadzornih odbora ZIF-ova obračunat je iznos od 228.098 KM, i u odnosu na isti period prethodne godine naknada je smanjena za 42.433 KM ili cca 16%. Pojedinačno najviši iznos naknade pripao je nadzornom odboru ZIF-a BIG d.d. Sarajevo u iznosu od 35.163 KM, dok je najniži iznos naknade, koja je na istom nivou kao i lani, obračunat nadzornom odboru ZIF-a FORTUNA FOND d.d. Cazin, u iznosu od 6.050 KM.

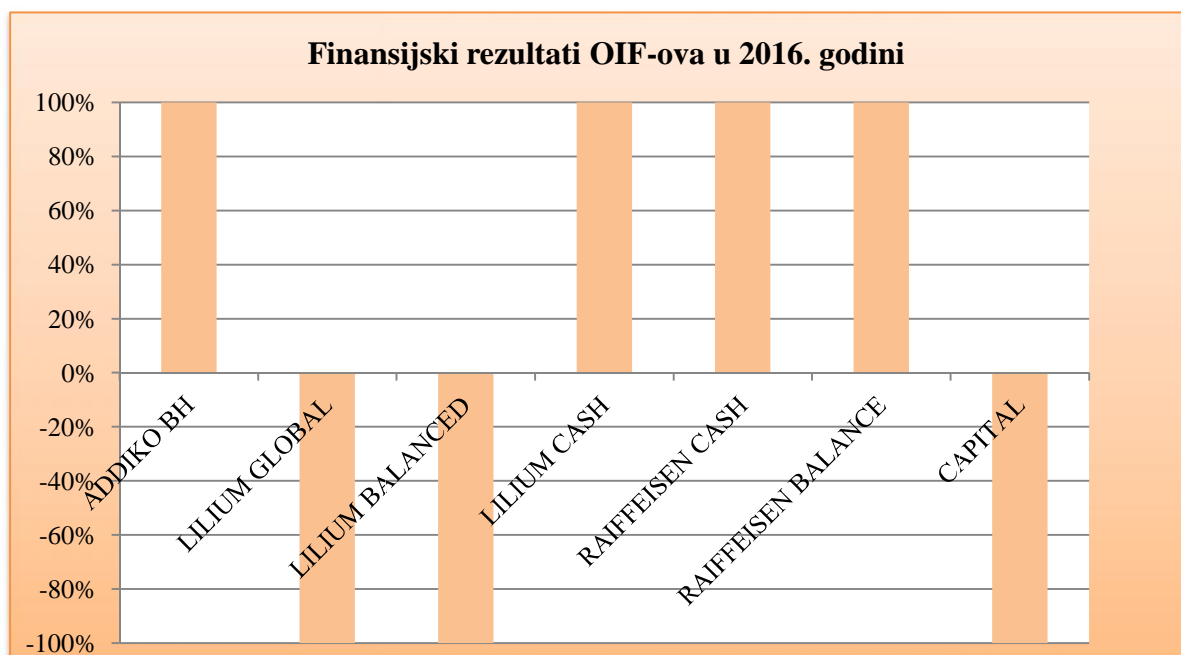
Na osnovu ostvarenih realizovanih prihoda i rashoda, 3 ZIF-a i 4 OIF-a ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je 8 ZIF-ova, kao i 3 OIF-a poslovalo negativno.

Finansijski rezultat na osnovu realizovanih prihoda i rashoda, ako se posmatraju zatvoreni investicijski fondovi je negativan i iznosi 22.923.901 KM, dok je finansijski rezultat, posmatano ukupno za sve otvorene investicijske fondove pozitivan u ukupnom iznosu od 960.484 KM. Industrija fondova, posmatrano u cjelini, poslovala je negativno i prikazano u neto iznosu, realizovani gubitak u 2016. godini iznosio je 21.963.417 KM. Prethodnu, 2015. godinu investicijski fondovi su okončali sa neto realizovanim gubitkom u iznosu od 42.983.550 KM.

Analitički pregled rezultata poslovanja investicijskih fondova po pojedinim kategorijama dat je u sljedećim tabelama i grafičkim prikazima:

Grafikon 5. Finansijski rezultati ZIF-ova u 2016 godini

Grafikon 6. Finansijski rezultati OIF-ova u 2016. godini

Iz posebnih izvještaja IF-ova izdvajamo pregled podataka o troškovima koji se naplaćuju na teret imovine fondova, u kojem je data struktura troškova i učešće u ukupnim troškovima poslovanja, te njihov odnos prema prosječnoj neto vrijednosti imovine fonda u izvještajnom periodu. U bilansu uspjeha ovi troškovi evidentirani su kao poslovni rashodi.

Vrsta troška	ZIF (u KM)	Udio %	OIF (u KM)	Udio %	IF (u KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	7.767.549	73,64	1.808.397	84,11	9.575.946	75,41
Naknada Registru	110.606	1,05	0	0,00	110.606	0,87
Naknada depozitaru	404.025	3,83	135.666	6,31	539.691	4,25
Naknada za reviziju	83.120	0,79	37.440	1,74	120.560	0,95
Naknada za računovodstvo	242.516	2,30	0	0,00	242.516	1,91
Naknada berzi	102.600	0,97	0	0,00	102.600	0,81
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	241.391	2,29	16.061	0,75	257.452	2,03
Troškovi servisiranja dioničara	13.316	0,13	0	0,00	13.316	0,10
Naknade i troškovi nadzornog odbora	228.098	2,16	0	0,00	228.098	1,80
Naknade i troškovi direktora fonda	787.601	7,47	0	0,00	787.601	6,20
Ostali troškovi	567.480	5,38	152.536	7,09	720.016	5,67
Ukupno troškovi:	10.548.302	100,00	2.150.100	100,00	12.698.402	100,00
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	364.305.017		169.127.667		533.432.684	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	2,90		1,27		2,38	

Tabela 34. Struktura troškova investicijskih fondova

Trošak fondova koji se odnosi na naknadu društvima za upravljanje, pojedinačno po IF-ima, daje se u sljedećem tabelarnom pregledu:

NAZIV IF-a	IZNOS
BIG	2.407.736
PREVENT INVEST	671.346
EUROFOND 1	229.229
BOSFIN	727.942
CROBIH FOND	446.590
PROF PLUS	1.184.384
HERBOS FOND	0
MI GROUP	841.430
NAPRIJED	648.510
FORTUNA FOND	200.934
BONUS	409.447
UKUPNO ZIF-ovi	7.767.549
ADDIKO BH EQUITY	16.975
LILIUM GLOBAL	84.626
LILIUM BALANCED	96.466
LILIUM CASH	12.904
RAIFFEISEN CASH	1.522.477
RAIFFEISEN BALANCE	67.733
CAPITAL	7.217
UKUPNO OIF-ovi	1.808.397
UKUPNO IF-ovi	9.575.946

Tabela 35. Pregled troška fondova koji se odnosi na naknadu Društvima za upravljanje

Osim realizovanih prihoda i rashoda, u bilansu uspjeha IF-ova prikazuju se i nerealizovani dobici i gubici koji su rezultat promjene vrijednosti finansijskih instrumenata (vrijednosnih papira) iz portfelja fondova, a koji, zbog činjenice da je ovdje riječ o preliminarnim rezultatima poslovanja IF-ova, nisu utvrđeni kao konačni, pa nisu ni obuhvaćeni u ovom izvještaju.

Ukupna imovina investicijskih fondova na dan 31.12.2016. godine iznosila je 561.906.977 KM i viša je u odnosu na uporedne podatke (31.12.2015. godine) za cca 6 %.

Imovina zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2016. godine iznosila je 381.850.601 KM i smanjena je u odnosu na isti dan prethodne godine za 5.643.611 KM ili 1,46%. Imovina otvorenih investicijskih fondova povećana je za 39.589.497 KM ili 28% u odnosu na stanje iz prethodne godine. Ovo je, prije svega rezultat, povećanja vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash sa 127.241.648 KM na vrijednost od 160.710.226 KM.

Od ukupnog iznosa imovine, 68% čini imovina ZIF-ova, dok se preostalih 32% odnosi na imovinu OIF-a. I ove godine nastavlja se tendencija promjene omjera u korist OIF-ova, i to prije svega zbog porasta vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash, kao i osnivanja novog otvorenog fonda.

Stanje gotovine prema preliminarnim podacima o poslovanju fondova iznosilo je 10.324.513 KM, što je u odnosu na prethodni izvještajni period smanjenje za 4.194.478 KM ili cca 29%. Zatvoreni investicijski fondovi na ovoj poziciji iskazali su iznos od 8.621.428 KM, što je preko 83,50% gotovinskih sredstava svih investicijskih fondova.

Najviši iznos gotovine, kod zatvorenih investicijskih fondova, na dan 31.12.2016. godine, raspoloživ je na računu ZIF-a PROF PLUS dd Sarajevo u iznosu od 2.178.881. KM, dok kod otvorenih investicijskih fondova, OIF RAIFFEISEN CASH raspolaže sa najvišim iznosom gotovine od 1.026.523 KM.

Ulaganja fondova u iznosu od 548.789.619 KM čine cca 98% njihove ukupne imovine i u odnosu na stanje 31.12.2015. godine, viša su za cca 7,38%. Ukupna ulaganja zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2016. godine iznosila su 371.901.812 KM, a preostali iznos od 176.887.807 KM ili cca 32% ukupnih ulaganja fondova, odnosi se na ulaganja iz portfelja otvorenih investicijskih fondova.

U strukturi ukupnih ulaganja zatvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 361.283.604 KM, čine ulaganja fondova u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za cca 4%. Kad su u pitanju zatvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2015. godinu, povećana su ulaganja klasifikovana kao ulaganja do dospelja, dok je vrijednost ulaganja u depozite i ulaganja u finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha smanjenja u odnosu na stanje posljednjeg dana 2015. godine.

U strukturi ukupnih ulaganja otvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 114.876.510 KM, čine ulaganja fondova u depozite, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za cca 35%. U ovu kategoriju ulaganja dominantno je razvrstana imovina dva novčana otvorena investicijska fonda, OIF Raiffeisen Cash i OIF Lilium Cash.

Kad su u pitanju otvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2015. godinu, povećana su i ulaganja razvrstana u kategorije prema klasifikaciji iz MRS-a, kao finansijska sredstva koja se drže do dospelja i u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, dok su ulaganja iz kategorije finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeh na kraju 2016. godine, u odnosu na 2015. godinu iskazana u manjem iznosu (detaljni podaci dati su u tabelarnom pregledu).

Ukupna potraživanja svih fondova na 31.12.2016. godine iznose 2.792.845 KM i viša su u odnosu na isti datum prethodne godine za cca 18%, s tim da su potraživanja zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.327.361 KM povećana za cca 27%, dok su potraživanja otvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.465.485 KM viša za cca 12%. U strukturi potraživanja, potraživanja po osnovu dividende iznose 1.187.007 KM ili 42,50% ukupnih potraživanja fondova, od čega se na potraživanja zatvorenih investicijskih fondova, po osnovu dividende odnosi cca 99% ukupnog iznosa.

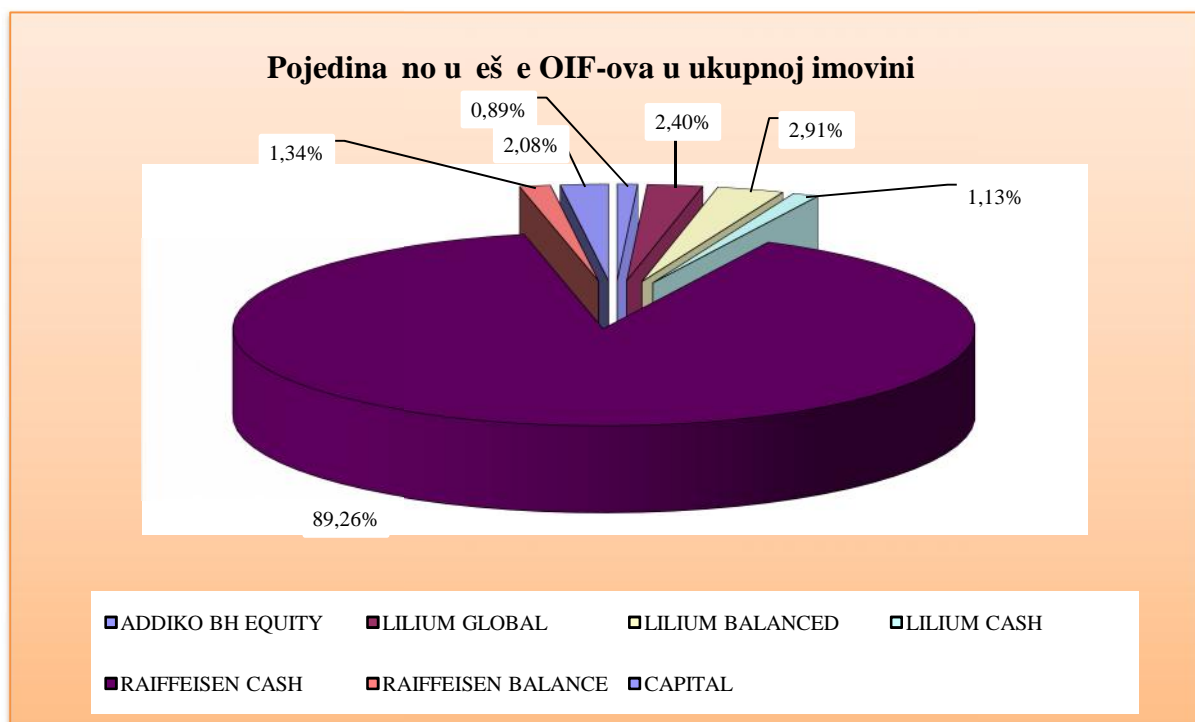
Ukupne obaveze fondova 31.12.2016. godine iznosile su 4.067.228 KM i niže su za cca 29% u odnosu na stanje 31.12.2015. godine.

Obaveze zatvorenih investicijskih fondova smanjene su 1.617.857 KM ili cca 31% u odnosu na iznos iz prethodne godine, dok su obaveze otvorenih investicijskih fondova manje za 11.119 KM ili cca 2% u odnosu na stanje 31.12.2015. godine. Neto vrijednost imovine svih fondova, odnosno njihov ukupan kapital na dan 31.12.2016. godine iznosi 557.839.749 KM, što predstavlja povećanje za 35.574.862 KM ili cca 7% u odnosu na prethodnu godinu. Neto vrijednost imovine zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 378.271.404 KM, predstavlja smanjenje za 4.025.754 KM ili cca 1% u odnosu na stanje 31.12.2015. godine, dok je neto vrijednost imovine otvorenih fondova u iznosu od 179.568.345 KM povećanje za 39.600.615 KM ili za 28% u odnosu na stanje s kraja 2015. godine.

Pregled podataka iz izvještaja o finansijskom položaju na dan 31.12.2016. godine, koji se odnose na strukturu imovine i obaveza, pojedinačno po fondovima, daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu:

Naziv IF-a	Imovina				Ukupno	iz poslovanja fonda	po osnovu troškova	Obaveze		Ukupno	NVI
	Gotovina	Ulaganja	Potraživanja	Ostalo				prema DUF-u	ostale		
BIG	423.839	82.567.584	261.617	0	83.253.040	0	13.844	2.466	198.992	215.302	83.037.738
PREVENT INVEST	903.009	22.676.547	228.288	0	23.807.844	0	12.191	106.001	200.681	318.873	23.488.970
EUROFOND 1	38.085	12.017.611	73.680	0	12.129.376	18.668	1.685	310.575	916	331.844	11.797.532
BOSFIN	41.102	45.018.951	314	0	45.060.367	471.254	1.685	122.647	74.551	670.137	44.390.230
CROBIH FOND	1.380.510	24.723.567	224.452	0	26.328.529	0	0	2.205	22.895	25.100	26.303.429
PROF PLUS	2.178.881	39.490.755	162.514	0	41.832.149	0	10.542	395.738	0	406.280	41.425.869
HERBOS FOND	1.170.712	22.666.637	139.708	0	23.977.056	0	33.351	42.267	3.274	78.892	23.898.164
MI GROUP	53.734	35.257.306	65.056	0	35.376.095	52.017	65.114	272.046	200.925	590.103	34.785.992
NAPRIJED	96.204	33.362.718	78.560	0	33.537.482	18.139	3.345	100.838	0	122.322	33.415.159
FORTUNA FOND	518.712	13.068.433	93.135	0	13.680.280	0	0	22.590	19.788	42.378	13.637.902
BONUS	1.816.641	41.051.704	37	0	42.868.382	0	0	719.850	58.115	777.965	42.090.418
Ukupno ZIF-ovi:	8.621.428	371.901.812	1.327.361	0	381.850.601	560.078	141.758	2.097.222	780.138	3.579.197	378.271.404
ADDIKO BH EQUITY	236.327	1.341.274	23.151	0	1.600.753	0	0	1.357	6.535	7.892	1.592.861
LILIUM GLOBAL	62.707	4.256.139	0	0	4.318.846	0	350	6.623	5.108	12.081	4.306.765
LILIUM BALANCED	79.749	4.967.325	200.800	0	5.247.874	2.748	0	8.640	5.261	16.650	5.231.225
LILIUM CASH	220.797	1.798.522	13.600	0	2.032.918	0	0	1.452	3.480	4.932	2.027.987
RAIFFEISEN CASH	1.026.523	158.473.848	1.209.855	0	160.710.226	0	300.969	129.168	0	430.137	160.280.089
RAIFFEISEN BALANCE	76.758	2.319.959	18.078	0	2.414.794	0	6.876	4.963	0	11.839	2.402.956
CAPITAL	223	3.730.740	0	0	3.730.964	0	0	2.662	1.839	4.501	3.726.463
Ukupno OIF-ovi	1.703.085	176.887.807	1.465.485	0	180.056.376	2.748	308.195	154.865	22.223	488.031	179.568.345
UKUPNO IF-ovi:	10.324.513	548.789.619	2.792.845	0	561.906.977	562.826	449.953	2.252.087	802.361	4.067.228	557.839.749

Tabela 36. Struktura imovine i obaveza fondova

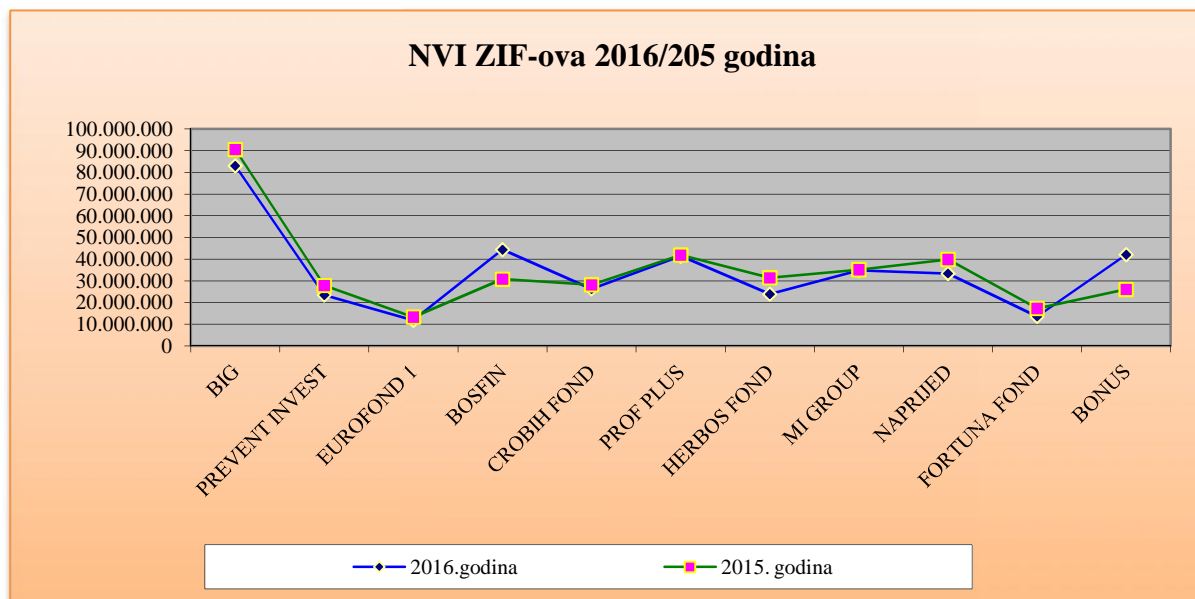

Grafikon 7. Pojedinačno učešće OIF-ova u ukupnoj imovini

Neto vrijednosti imovine po fondovima na kraju 2016. godine u odnosu na isti dan prethodne godine dat je u sljedećem tabelarnom i grafičkom prikazu.

Naziv IF-a	NVI na dan 31.12.2016.	NVI na dan 31.12.2015.	Razlika	% smanjenja/povećanja
BIG	83.037.738	90.535.443	-7.497.705	-8,28
PREVENT INVEST	23.488.970	27.846.317	-4.357.346	-15,65
EUROFOND 1	11.797.532	13.290.157	-1.492.625	-11,23
BOSFIN	44.390.230	30.778.189	13.612.041	44,23
CROBIH FOND	26.303.429	28.167.307	-1.863.878	-6,62
PROF PLUS	41.425.869	41.882.162	-456.293	-1,09
HERBOS FOND	23.898.164	31.433.528	-7.535.365	-23,97
MI GROUP	34.785.992	35.150.912	-364.920	-1,04
NAPRIJED	33.415.159	39.857.845	-6.442.686	-16,16
FORTUNA FOND	13.637.902	17.289.018	-3.651.116	-21,12
BONUS	42.090.418	26.066.279	16.024.139	61,47
Ukupno ZIF-ovi	378.271.404	382.297.158	-4.025.754	-1,05
ADDIKO BH EQUITY	1.592.861	1.862.321	-269.460	-14,47
LILIIUM GLOBAL	4.306.765	3.557.288	749.477	21,07
LILIIUM BALANCED	5.231.225	4.052.523	1.178.701	29,09
LILIIUM CASH	2.027.987	1.020.299	1.007.688	98,76
RAIFFEISEN CASH	160.280.089	126.786.446	33.493.644	26,42
RAIFFEISEN BALANCE	2.402.956	2.688.853	-285.898	-10,63
CAPITAL	3.726.463	0	3.726.463	
Ukupno OIF-ovi	179.568.345	139.967.730	39.600.615	28,29
UKUPNO	557.839.749	522.264.887	35.574.862	6,81

Tabela. 37. Neto vrijednost imovine fondova

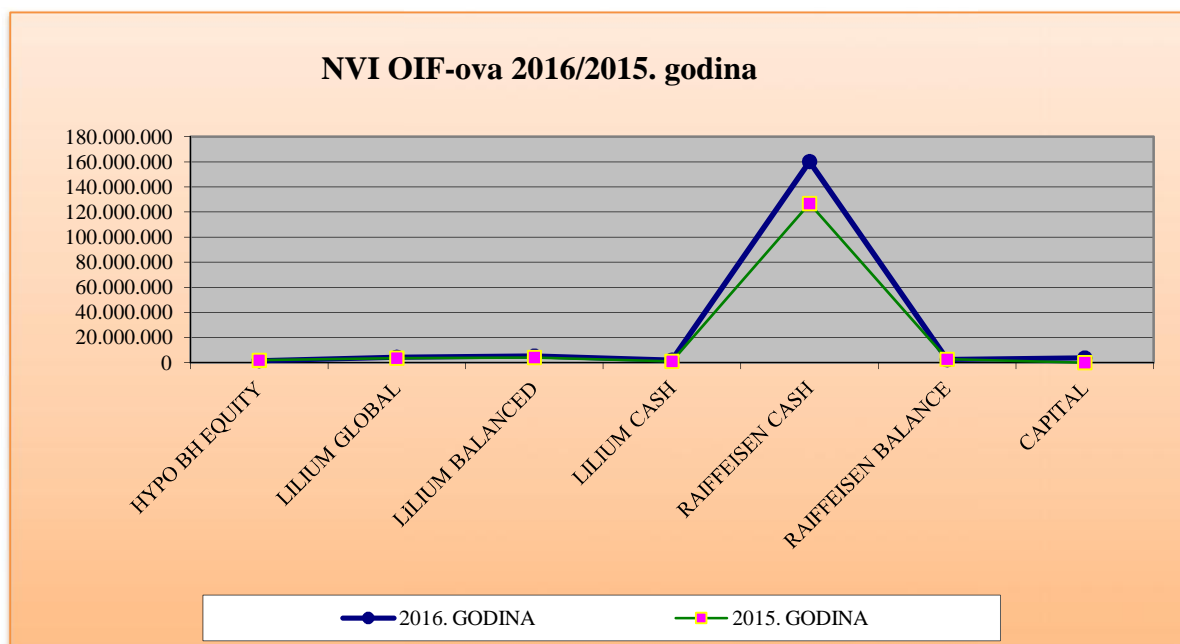

Grafikon 8. Neto vrijednost imovine ZIF-ova

Pregled neto vrijednosti sredstava po dionici/udjelu prema izvještajima fondova i cijena po dionici ZIF-ova, prema zvaničnom službenom kursu SASE na dan 31.12.2014., 31.12.2015. i 31.12.2016. godine, daje se u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE		
	31.12.14.	31.12.15.	31.12.16.	31.12.14.	31.12.15.	31.12.16.
BIG	9,14	8,49	7,99	3,43	2,99	2,00
PREVENT INVEST	14,26	13,77	11,62	3,9	5,89	4,41
EUROFOND 1	4,76	3,70	3,27	2,09	0,73	0,99
BOSFIN	9,89	10,14	14,61	3,6	3,42	3,20
CROBIH FOND	9,06	9,50	8,61	5,80	5,95	3,70
PROF PLUS	8,96	8,26	8,17	4,24	5,10	4,30
HERBOS FOND	12,10	10,71	8,38	5,00	4,00	3,25
MI GROUP	8,74	7,15	7,06	4,10	4,18	1,13
NAPRIJED	10,64	9,78	8,20	1,46	1,2	2,75
FORTUNA FOND	8,33	7,88	6,10	5,00	4,73	4,00
BONUS	6,44	7,86	12,69	2,9	3,05	2,29
ADDIKO BH EQUITY	5,3909	5,4956	5,1624			
LILIUM GLOBAL	2,2219	2,1597	2,071			
LILIUM BALANCED	9,1187	8,4263	8,5125			
LILIUM CASH	10,5511	10,7435	10,8074			
RAIFFEISEN CASH	106,4496	107,9131	108,7318			
RAIFFEISEN BALANCE	112,2048	120,7667	124,6425			
CAPITAL	0	0	1.002,6411			

Tabela 38. Neto vrijednost sredstava po dionici/udjelu prema izvještajima fondova

Grafikon 9. Neto vrijednost OIF-ova 2016/2015 godina

Iz podataka predstavljenih u prethodnoj tabeli vidi se da se tržišne cijene dionice ZIF-ova kreću u rasponu 16-67% njene neto knjigovodstvene vrijednosti. Najmanja razlika između neto i tržišne vrijednosti dionice, utvrđena je kod ZIF-a FORTUNA FOND d.d. Cazin, dok najnižu tržišnu cijenu, u odnosu na knjigovodstvenu neto vrijednost dionice, imamo kod ZIF-a MI GROUP d.d. Sarajevo.

Naziv IF-a	Ulaganja kroz BU	Ulaganja do dospijeca	Ulaganja raspoloživa za prodaju	Depoziti	Ulaganja ukupno Vrijednost	Broj
BIG	0	0	78.667.584	3.900.000	82.567.584	77
PREVENT INVEST	0	1.055.650	21.620.897	0	22.676.547	47
EUROFOND 1	0	0	12.017.611	0	12.017.611	44
BOSFIN	31.926	0	44.987.025	0	45.018.951	76
CROBIH FOND	0	3.111.431	21.612.137	0	24.723.568	85
PROF PLUS	0	20.056	38.770.699	700.000	39.490.755	56
HERBOS FOND	0	0	22.666.637	0	22.666.637	42
MI GROUP	730.581	0	34.526.725	0	35.257.306	94
NAPRIJED	75.430	0	33.287.287	0	33.362.717	100
FORTUNA FOND	0	993.136	12.075.298	0	13.068.434	54
BONUS	0	0	41.051.704	0	41.051.704	55
Ukupno ZIF-ovi:	837.936	5.180.273	361.283.604	4.600.000	371.901.813	
ADDIKO BH EQUITY	0	494.108	847.166	0	1.341.274	34
LILIUM GLOBAL	0	0	4.256.139	0	4.256.139	34
LILIUM BALANCED	0	0	4.967.325	0	4.967.325	37
LILIUM CASH	0	797.723	200.798	800.000	1.798.522	19
RAIFFEISEN CASH	0	41.928.959	2.990.889	113.554.000	158.473.848	61
RAIFFEISEN BALANCE	1.559.781	80.200	157.469	522.510	2.319.959	15
CAPITAL	0	0	3.730.740	0	3.730.740	7
Ukupno OIF-ovi	1.559.781	43.300.989	17.150.526	114.876.510	176.887.806	
UKUPNO IF-ovi	2.397.717	48.481.262	378.434.130	119.476.510	548.789.619	

Tabela 39. Struktura ulaganja investicijskih fondova prema MRS prikazano je u narednoj tabeli

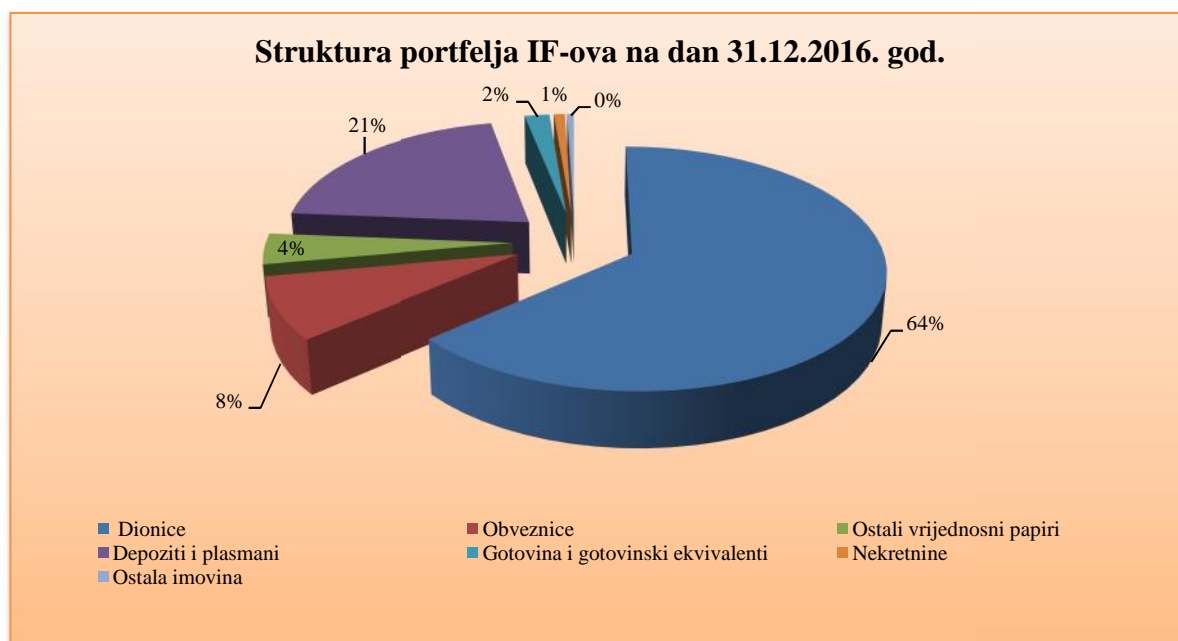
Struktura ulaganja zatvorenih investicijskih fondova, pa prema tome i IF-ova u FBiH općenito, upućuje da, u FBiH pretežno posluju dionički fondovi. S druge strane među otvorenim investicijskim fondovima vrijednošću neto imovine dominira novčani fond.

Na dan 31.12.2016. godine, IF-ovi u svom portfelju imaju dionice različitih emitenata iz BiH i inostranstva, čija ukupna vrijednost iznosi 350.033.620 KM. Ulaganja u obveznice iznose 36.179.153 KM, ulaganja u ostale vrijednosne papire (npr. trezorski zapisi i udjeli OIF-ova) iznose 28.491.816 KM, dok depoziti i plasmani iznose 96.379.000 KM.

Detaljan pregled strukture imovine fonda na dan 31.12.2016. godine dajemo u sljedećoj tabeli i grafičkom prikazu:

R. br.	Opis	vrijednost ZIF-ova 31.12.2016.	% u imovini ZIF-ova	vrijednost OIF-ova 31.12.2016.	% u imovini OIF-ova	vrijednost IF-ova 31.12.2016.	% u imovini IF-ova
1.	Dionice	348.532.966	91,27	9.578.561	5,32	358.111.528	63,73
2.	Obveznice	6.249.079	1,64	41.021.639	22,78	47.270.718	8,41
3.	Ostali vrijednosni papiri	11.848.540	3,10	11.411.096	6,34	23.259.636	4,14
4.	Depoziti i plasmani	700.000	0,18	114.876.510	63,80	115.576.510	20,57
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8.621.428	2,26	1.703.084	0,95	10.324.513	1,84
6.	Nekretnine	4.571.228	1,20	0	0,00	4.571.228	0,81
7.	Ostala imovina	1.327.431	0,35	1.465.485	0,81	2.792.915	0,50
UKUPNA IMOVINA		381.850.601	100,00	180.056.376	100,00	561.906.978	100,00

Tabela 40. Detaljan pregled strukture imovine fondova

Grafikon 10. Struktura portfelja IF-ova na dan 31.12.2016.god

Osnovni kapital ZIF-ova na 31.12.2016. godine iznosio je 1.031.712.732 KM, koliko je iznosio, na isti dan prethodne godine, dok je vrijednost izdatih udjela svih OIF-ova iznosila 180.486.310 KM, što je povećanje za cca 27%, u odnosu na stanje iz izvještaja za prethodnu 2015. godinu. Vrijednost izdatih udjela je porasla zbog činjenice da je tokom 2015. godine povećan broj izdatih udjela od strane OIF Raiffeisen Cash Sarajevo i OIF Lilium Cash, te osnivanja novog OIF-a Capital.

Ukupan broj emitovanih dionica ZIF-ova na dan 31.12.2016. godine, s obzirom na stanje osnovnog kapitala je nepromijenjen i iznosi 44.861.231, dok je broj izdatih udjela OIF-ova povećan i iznosi 4.687.366.

Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova i OIF-ova na dan 31.12.2016. godine je sljedeća:

ZIF	Struktura kapitala							Broj dionica
	Osnovni kapital	Kapitalne i rezerve iz dobiti	Revalorizaci- ne rezerve	Nerspoređ ena dobit	Nepokriveni gubitak	Nerealiz. dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
BIG	273.916.665	816.964	-109.715.908	0	81.979.983	0	83.037.738	10.658.236
PREVENT INVEST	79.766.598	-21.593	-34.590.056	7.524.884	29.190.864	0	23.488.970	2.021.967
EUROFOND 1	64.985.958	4.034.927	-10.827.547	7.191.250	53.587.056	0	11.797.532	3.610.331
BOSFIN	56.210.881	2.851.455	16.719.794	48.993.153	80.385.509	456	44.390.230	3.038.426
CROBIH FOND	79.390.428	4.287.049	-8.507.317	564.198	49.430.928	0	26.303.430	3.053.478
PROF PLUS	66.961.277	2.683.902	-35.052.466	10.908.867	4.075.712	0	41.425.869	5.072.824
HERBOS FOND	68.721.704	0	-34.795.900	205.107	10.232.748	0	23.898.164	2.851.523
MI GROUP	119.231.706	4.125.582	-21.489.469	359.249	67.214.128	-226.947	34.785.992	4.926.930
NAPRIJED	87.639.440	5.362.825	-21.740.225	-5.500.000	32.346.607	-273	33.415.159	4.076.253
FORTUNA FOND	53.657.688	0	-25.768.649	-1.012.780	13.238.356	0	13.637.903	2.235.737
BONUS	81.230.387	1.880.484	-8.414.506	0	-32.605.947	0	42.090.418	3.315.526
Ukupno ZIF	1.031.712.732	26.021.595	294.182.249	69.233.928	389.075.944	-226.764	378.271.404	44.861.231

Tabela 41. Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova

OIF	Struktura kapitala							Broj udjela
	Osnovni kapital	Kapitalne i rezerve iz dobiti	Revalorizirane rezerve	Neraspoređe na dobit	Nepokriv eni gubitak	Nerealiz. dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
ADDIKO BH EQUITY	3.861.810	0	-140.089	23.134	-2.151.994	0	1.592.861	308.549
LILIUM GLOBAL	6.483.632	0	27.252	56.949	2.261.068	0	4.306.765	2.079.572
LILIUM BALANCED	5.760.899	0	212.954	111.434	854.064	0	5.231.225	614.537
LILIUM CASH	1.951.614	0	798	75.574	0	0	2.027.987	187.648
RAIFFEISEN CASH	156.782.281	0	0	3.497.808	0	0	160.280.089	1.474.086
RAIFFEISEN BALANCE	1.942.030	0	9.657	451.269	0	0	2.402.956	19.279
CAPITAL	3.704.044		51.429		-29.010		3.726.463	3.695
Ukupno OIF	180.486.310	0	162.002	4.216.168	934.128	0	179.568.345	4.687.366
Ukupno IF	1.212.199.042	26.021.595	-294.020.247	73.450.097	390.010.072	-226.764	557.839.749	

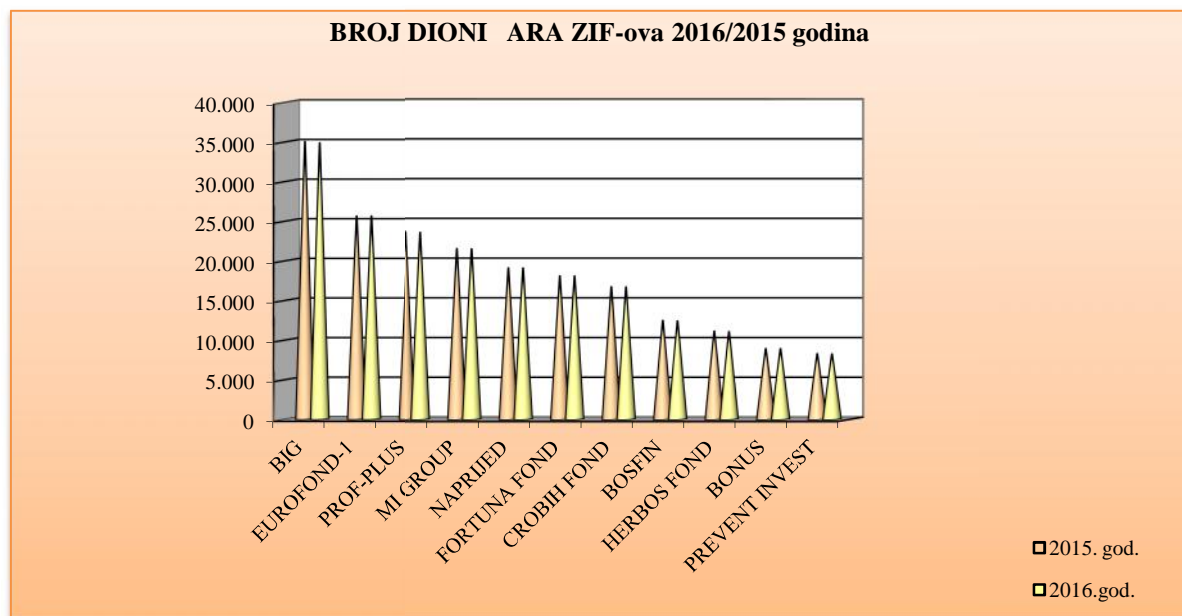
Tabela 42. Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova i OIF-ova na dan 31.12.2016. godine je sljedeća

Ukupan broj dioničara ZIF-ova na dan 31.12.2016. godine iznosi 199.616. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2015. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 0,25 % ili 498 dioničara.

Pregledi broja dioničara po fondovima, uporedno po godinama, dati su u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a											
	31.12.2016.						31.12.2015.					
	< 1%	1-3%	3-5%	>5%	Ukupno	% učešća	< 1%	1-3%	3-5%	>5 %	Ukupno	% učešća
BIG	34.846	5	2	3	34.856	17,46	35.010	1	0	3	35.019	17,50
EUROFOND-1	25.610	4	3	3	25.620	12,83	25.609	4	3	2	25.618	12,80
PROF-PLUS	23.499	2	1	5	23.507	11,78	23.597	2	1	5	23.605	11,80
MI GROUP	21.429	8	3	2	21.442	10,74	21.464	8	3	2	21.477	10,73
NAPRIJED	19.014	3	5	4	19.026	9,53	19.037	3	3	5	19.048	9,52
FORTUNA FOND	18.016	0	0	4	18.020	9,03	18.024	4	2	5	18.035	9,01
CROBIH FOND	16.640	3	0	4	16.647	8,34	16.660	3	0	2	16.665	8,33
BOSFIN	12.358	4	3	3	12.368	6,20	12.416	6	6	2	12.430	6,21
HERBOS FOND	11.023	1	0	2	11.026	5,52	11.050	1	0	30	11.081	5,54
BONUS	8.871	6	1	3	8.881	4,45	8.884	7	0	3	8.894	4,44
PREVENT INVEST	8.212	3	4	4	8.223	4,12	8.231	3	4	4	8.242	4,12
Ukupno	199.518	39	22	37	199.616	100	199.982	42	22	63	200.114	100

Tabela 43. Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a

Grafikon 11. Broj dioničara ZIF-ova 2016/2015 godina

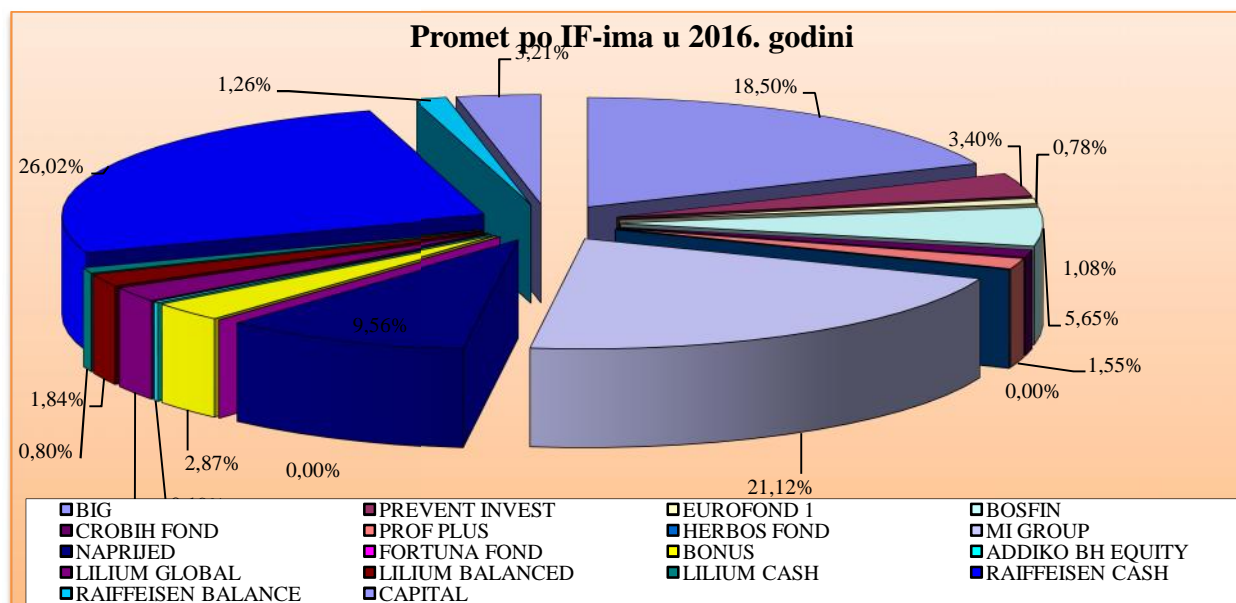
U 2016. godini, ukupan promet vrijednosnih papira, u ime i za račun investicijskih fondova, iznosio je 313.123.469 KM, od čega se 190.894.257 KM odnosi na kupovine, a 122.229.212 KM na prodaje vrijednosnih papira. Fondovi su, dakle, više investirali u odnosu na prodaju vrijednosnih papira iz portfelja.

Od ukupno ostvarenog prometa, cca 20% se odnosi na učešće ZIF-a, a 80% na učešće OIF-ova. Kad posmatramo kupovne transakcije, učešće ZIF-ova u ukupnom prometu iznosilo je cca 14%, dok je u prodajnom prometu njihovo učešće iznosilo cca 28%.

Detaljan pregled prometa od transakcija po IF-a daje se u sljedećoj tabeli:

Naziv IF-a	PROMET					
	Kupovine	Prodaje	Ukupno	Kupovine	Prodaje	Ukupno
BIG	16.379.955	4.796.888	21.176.842	21,13	12,97	18,50
PREVENT INVEST	2.332.215	1.555.696	3.887.910	3,01	4,21	3,40
EUROFOND 1	30.201	863.720	893.921	0,04	2,34	0,78
BOSFIN	2.805.940	3.661.802	6.467.742	3,62	9,90	5,65
CROBIH FOND	1.058.569	174.710	1.233.279	1,37	0,47	1,08
PROF PLUS	0	1.774.081	1.774.081	0,00	4,80	1,55
HERBOS FOND	0	0	0	0,00	0,00	0,00
MI GROUP	12.019.813	12.157.670	24.177.483	15,51	32,88	21,12
NAPRIJED	5.090.700	5.853.435	10.944.135	6,57	15,83	9,56
FORTUNA FOND	0	0	0	0,00	0,00	0,00
BONUS	459.528	2.824.808	3.284.337	0,59	7,64	2,87
Ukupno ZIF-ovi	40.176.921	33.662.810	73.839.730	51,83	91,04	64,49
ADDIKO BH EQUITY	178.255	42.931	221.186	0,23	0,12	0,19
LILIUM GLOBAL	1.721.567	781.349	2.502.916	2,22	2,11	2,19
LILIUM BALANCED	1.467.480	641.282	2.108.762	1,89	1,73	1,84
LILIUM CASH	846.412	65.337	911.749	1,09	0,18	0,80
RAIFFEISEN CASH	28.953.288	838.847	29.792.135	37,35	2,27	26,02
RAIFFEISEN BALANCE	494.108	945.069	1.439.177	0,64	2,56	1,26
CAPITAL	3.679.399	0	3.679.399	4,75	0,00	3,21
Ukupno OIF-ovi	37.340.510	3.314.815	40.655.325	48,17	8,96	35,51
Ukupno IF-ovi	77.517.430	36.977.625	114.495.055	100,00	100,00	100,00

Tabela 44. Pregled prometa transakcija po IF-ovima

Grafikon 12. Promet po IF-ovima u 2016. godini

Posmatrano pojedinačno, u ukupnom prometu najznačajnije učešće ima OIF RAIFFEISEN CASH. Također, OIF RAIFFEISEN CASH ima najznačajnije učešće u ukupno ostavrenom prometu na kupovnoj strani, dok je ZIF MI GROUP ostvario najveće pojedinačno učešće na prodajnoj strani prometa IF-ova.

U ime i za račun dva ZIF-a nije bilo zaključenih transakcija s obzirom da je društvu za upravljanje ovim fondovima oduzeta dozvola za rad, pa je privremeno upravljanje ovim fondovima, u skladu sa Zakonom, dodijeljeno depozitarima ovih ZIF-ova. U takvom slučaju, dok privremeno upravljaju investicijskim fondovima, banke depozitari ne mogu vršiti transakcije u ime i za račun fonda. Također, nizak nivo investicijske aktivnosti, sa učešćem u rasponu do 5% zabilježen je kod 11 drugih IF-ova.

Mjesečni pregled prometa, koji je ostvaren od transakcija vrijednosnim papirima, u ime i za račun ZIF-ova, OIF-ova i ukupno svih IF-ova, tokom 2016. godine, dat je u tabeli i grafikonu koji slijede:

Mjesec	Vrijednost transakcija ZIF		
	Kupovne	Prodajne	Ukupno
Januar	1.102.783	705.792	1.808.576
Februar	3.139.787	2.436.905	5.576.693
Mart	5.279.314	3.636.772	8.916.086
April	2.937.280	4.526.590	7.463.870
Maj	851.286	4.428.744	5.280.030
Juni	5.258.457	2.208.512	7.466.968
Juli	806.483	6.008.033	6.814.516
Avgust	1.306.366	2.701.266	4.007.633
Septembar	2.131.685	5.006	2.136.691
Oktobar	1.089.073	2.824.778	3.913.851
Novembar	12.804.637	70.624	12.875.261
Decembar	3.469.769	4.109.788	7.579.557
Ukupno	40.176.921	33.662.810	73.839.730

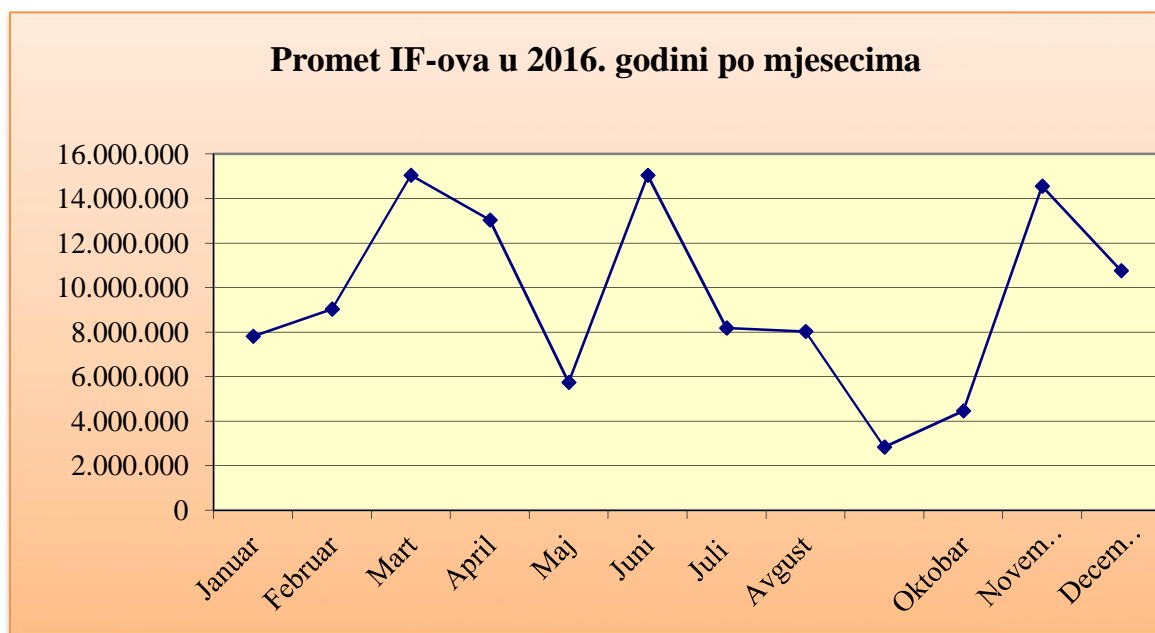
Tabela 45. Vrijednost transakcija ZIF-ova za 2016. godinu

Mjesec	Vrijednost transakcija OIF		
	Kupovne	Prodajne	Ukupno
Januar	5.862.369	136.025	5.998.394
Februar	3.255.137	197.381	3.452.518
Mart	6.031.146	98.261	6.129.407
April	5.350.593	212.101	5.562.694
Maj	455.869	0	455.869
Juni	7.315.011	260.863	7.575.874
Juli	941.969	420.371	1.362.340
Avgust	3.288.296	734.759	4.023.055
Septembar	694.098	0	694.098
Oktobar	131.460	415.587	547.047
Novembar	1.677.392	620	1.678.012
Decembar	2.337.171	838.847	3.176.018
Ukupno	37.340.510	3.314.815	40.655.325

Tabela 46. Vrijednost transakcija OIF-ova za 2016. godinu

Mjesec	Vrijednost transakcija IF		
	Kupovne	Prodajne	Ukupno
Januar	6.965.152	841.817	7.806.970
Februar	6.394.924	2.634.286	9.029.210
Mart	11.310.460	3.735.033	15.045.493
April	8.287.873	4.738.691	13.026.564
Maj	1.307.155	4.428.744	5.735.899
Juni	12.573.468	2.469.375	15.042.843
Juli	1.748.452	6.428.404	8.176.855
Avgust	4.594.662	3.436.026	8.030.688
Septembar	2.825.783	5.006	2.830.789
Oktobar	1.220.533	3.240.365	4.460.898
Novembar	14.482.028	71.244	14.553.273
Decembar	5.806.940	4.948.635	10.755.575
Ukupno:	77.517.430	36.977.625	114.495.055

Tabela 47. Vrijednost transakcija IF-ova za 2016. godinu

Grafikon 13. Promet IF-ova u 2016. Godini po mjesecima

S obzirom da je, tokom 2016. godine, prometovano sa cca 20% vrijednosti ukupne imovine fondova, zaključak je da je investicijska aktivnost u 2016. godini bila na znatno nižem nivou u odnosu na prethodnu godinu kada je prometovano sa cca 59% vrijednosti ukupne imovine fondova. Ova promjena trenda investicijske aktivnosti fondova rezultat je smanjenja investicijske aktivnosti otvorenih investicijskih fondova sa 251.074.289 KM na 40.655.325 KM u odnosu na prethodnu godinu. Naročita smanjenja investicijske aktivnosti bilježimo kod OIF-a RAIFFEISEN CASH sa 243.226.946 KM u 2015. godini na 29.792.135 KM u 2016. godini. Ako posmatramo ZIF-ove, ukupan promet u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu je u porastu za 19% ili 11.790.550 KM.